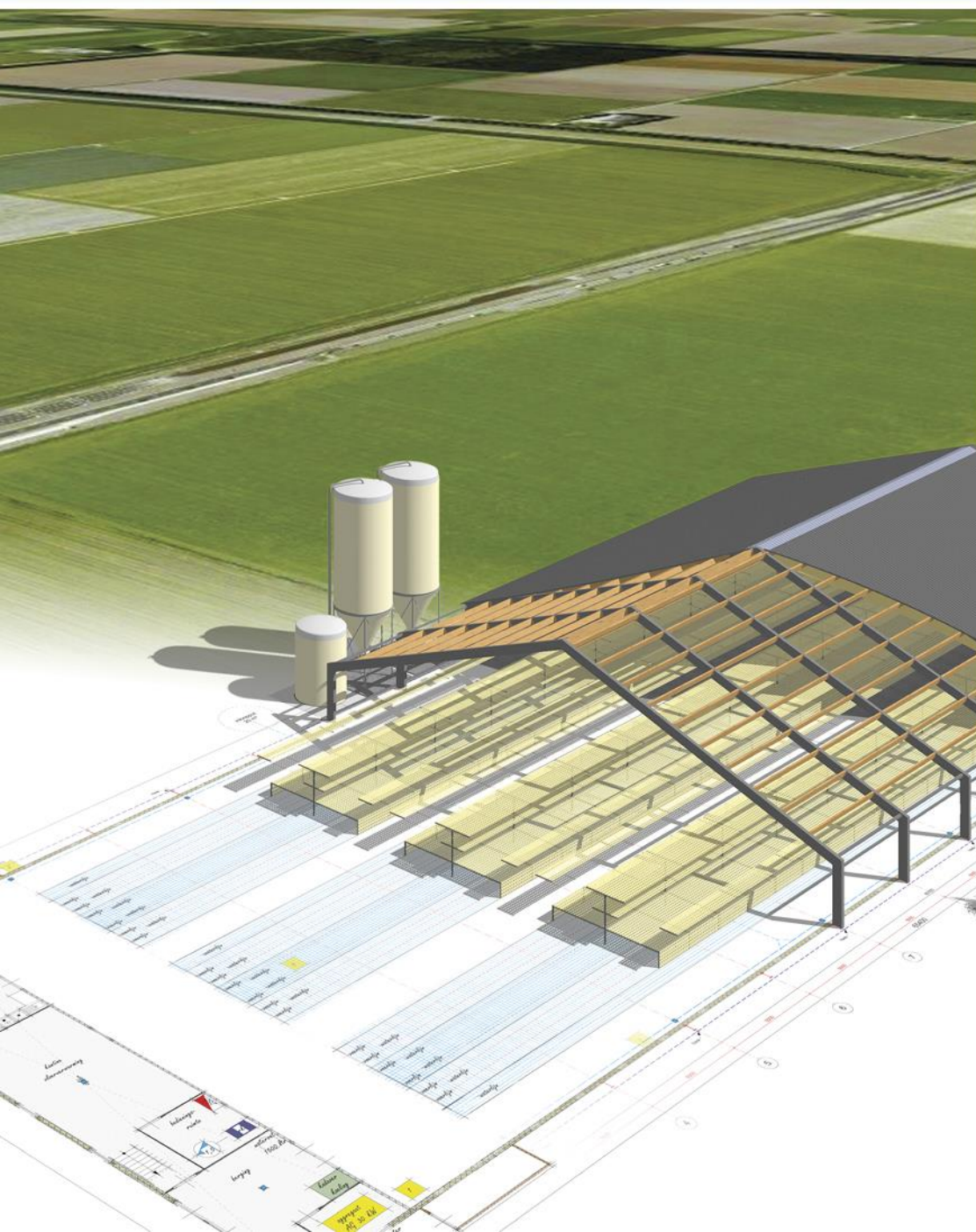

Zandwerf 2 Hellum

Ruimtelijke
onderbouwing

Ruimtelijke onderbouwing Zandwerf 2 in Hellum

Locatie
Zandwerf 2
9627 TE Hellum

Agra-Matic B.V.
J. Bouwman
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 1 juli 2022
Status: definitief

INHOUD

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Ligging besluitgebied	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Planbeschrijving	3
2.1	Huidige situatie	3
2.2	Gewenste situatie	4
2.3	Landschappelijke inpassing.....	5
3	Beleidskader	7
3.1	Rijksbeleid.....	7
3.1.1	Nationale Omgevingsvisie (NOVI).....	7
3.1.2	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	7
3.1.3	AMvB Ruimte	8
3.1.4	Ladder duurzame verstedelijking.....	9
3.2	Provinciaal beleid.....	10
3.2.1	Omgevingsvisie 2016 - 2020.....	10
3.2.2	Omgevingsverordening provincie Groningen 2016.....	13
3.3	Gemeentelijk beleid	14
3.3.1	Bestemmingsplan Buitengebied	14
4	Omgevingsaspecten	17
4.1	Bedrijven en milieuzonering.....	17
4.2	Geurhinder	18
4.3	Luchtkwaliteit	18
4.4	Geluid.....	19
4.5	Verkeer en parkeren	19
4.6	Bodemkwaliteit.....	20
4.7	Kabels en leidingen	21
4.8	Externe veiligheid	21
4.9	Ecologie	23
4.9.1	Gebiedsbescherming	23
4.9.2	Soortenbescherming	26
4.10	Archeologie en cultuurhistorie	28

4.11	Waterparagraaf	31
4.11.1	Waterrelevant beleid	31
4.11.2	Watertoets.....	32
4.12	Dier- en volksgezondheid	33
5	Uitvoerbaarheid.....	35
5.1	Economische uitvoerbaarheid	35
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	35
6	Conclusie	36
	Bijlagen.....	37
	Bijlage 1 Diertabel	
	Bijlage 2 Milieutekening bedrijf Zandwerf 2 in Hellum	
	Bijlage 3 Landschappelijk inpassingsplan	
	Bijlage 4 Quickscan en voortoets	
	Bijlage 5 Watertoets	

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Aan de Zandwerf 2 in Hellum exploiteert de initiatiefnemer een akkerbouwbedrijf met een pluimveehouderijtak voor het houden van vleeskuikens. Daarnaast is op deze locatie een loonbedrijf gevestigd. Op het bedrijf zijn, naast de bedrijfswoning, de pluimveestal voor het houden van vleeskuikens, een aardappelopslag en werktuigenbergingen aanwezig. De pluimveestal is voorzien van een warmtewisselaar. Aan de pluimveestal is een ruimte als kantoor, een douche en toilet. Ook zijn voersilo's aanwezig. Conform de vigerende omgevingsvergunning mogen in deze stal 27.500 vleeskuikens worden gehouden.

De initiatiefnemer wenst duurzaam te produceren, door de vleeskuikens op het bedrijf meer leefruimte te geven. Dit is ook een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Daartoe wil het bedrijf de vleeskuikenstal voorzien van een overdekte uitloop. Hierbij wordt rekening gehouden met het aanwezige bebouwingspatroon en de landschappelijke kenmerken. Hierdoor blijft de ruimtelijke impact beperkt. Bijgevoegde tekening Ma-22 geeft de gewenste situatie weer.

De beoogde ontwikkeling is niet mogelijk binnen het huidige bouwvlak. De bouwvlakgrens ligt strak langs de bestaande vleeskuikenstal. In artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is bepaald dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Voorliggend document betreft de ruimtelijke onderbouwing. Hierin wordt inzicht gegeven in de aard en omvang van het project, de ruimtelijke effecten en de beleidsmatige motivering.

1.2 LIGGING BESLUITGEBIED

Het besluitgebied is gelegen ter plaatse van het agrarische bedrijf (en loonbedrijf) aan de Zandwerf 2 in Hellum in het buitengebied van de gemeente Midden-Groningen. Het bedrijf ligt circa 600 meter ten oosten van de kern Hellum. Hellum is een dorp in de gemeente Midden-Groningen en ligt tussen Schildwolde en Siddeburen. Hellum telt op dit moment circa 550 inwoners.

Het besluitgebied is kadastraal bekend als gemeente Slochteren, sectie R, nummer 482. Het perceel is in eigendom van de initiatiefnemer. Figuur 1.1 toont de ligging van het besluitgebied – aangeduid met de rode pijl – in het buitengebied.

Rondom het bedrijf liggen agrarische gronden. Ten noorden van het besluitgebied ligt de provinciale weg N387. Ten noorden daarvan is de lintbebouwing tussen Hellum en Siddeburen aanwezig. Ten westen van het besluitgebied is een agrarische bedrijfslocatie (Zandwerf 1) aanwezig. Deze locatie is ook eigendom van de initiatiefnemer. Ten oosten van het bedrijf zijn enkele woningen aanwezig. De dichtstbij gelegen woning staat op circa 250 meter vanaf het besluitgebied. Dit is de woning aan de Zandwerf 3. Verder hebben de omliggende gronden hoofdzakelijk een agrarische bestemming en worden ook als zodanig gebruikt.

Figuur 1.1 Luchtfoto omgeving besluitgebied (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 LEESWIJZER

De ruimtelijke onderbouwing bevat naast dit hoofdstuk, 6 andere hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige en de gewenste situatie. In hoofdstuk 3 komt het relevante beleid aan bod. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de relevante omgevingsaspecten. Vervolgens worden in hoofdstuk 5 de milieuaspecten beschreven. In hoofdstuk 6 komen de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid aan de orde. Hoofdstuk 7 bevat de conclusie.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

De initiatiefnemer exploiteert een akkerbouwbedrijf in combinatie met een loonbedrijf en vleeskuikenhouderij aan de Zandwerf 2 in Hellum. Op het bedrijf zijn naast de bedrijfswoning, de pluimveestal met kantoor en sanitaire ruimtes (gebouw A), een aardappelopslag en werktuigenberging (gebouw B) en een werktuigenberging (gebouw C) aanwezig. Conform de vigerende omgevingsvergunning d.d. 19 september 2018 mogen in de pluimveestal 27.500 vleeskuikens gehouden worden (zie tevens de diertabel, welke is opgenomen als bijlage):

- ▶ Gebouw A, oppervlakte circa 18,0 x 77,0 m²: 27.500 vleeskuikens (Rav-categorie E 5.11), stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar; BWL 2010.13.V6.
- ▶ Gebouw B, oppervlakte circa 19,8 x 101,4 m²: Aardappelopslag en werktuigenberging.
- ▶ Gebouw C, oppervlakte circa 25,4 x 101,4 m²: Werktuigenberging.

Het bedrijf wordt aan de zuidzijde ontsloten op de Zandwerf middels twee inritten. De bedrijfswoning wordt via de linker uitweg ontsloten. Figuur 2.1 geeft de huidige situatie weer.

De initiatiefnemer streeft een toekomstgericht en levensvatbaar bedrijf na, waar dierenwelzijn hoog in het vaandel staat. Hiervoor moeten bedrijfseconomische keuzes worden gemaakt. Uitgangspunt is dat er een toekomstbestendig bedrijf dient te zijn, waar zowel op maatschappelijk verantwoorde als op bedrijfseconomisch rendabele wijze dieren gehouden kunnen worden om te voorzien in een veilige productie van humane voeding.

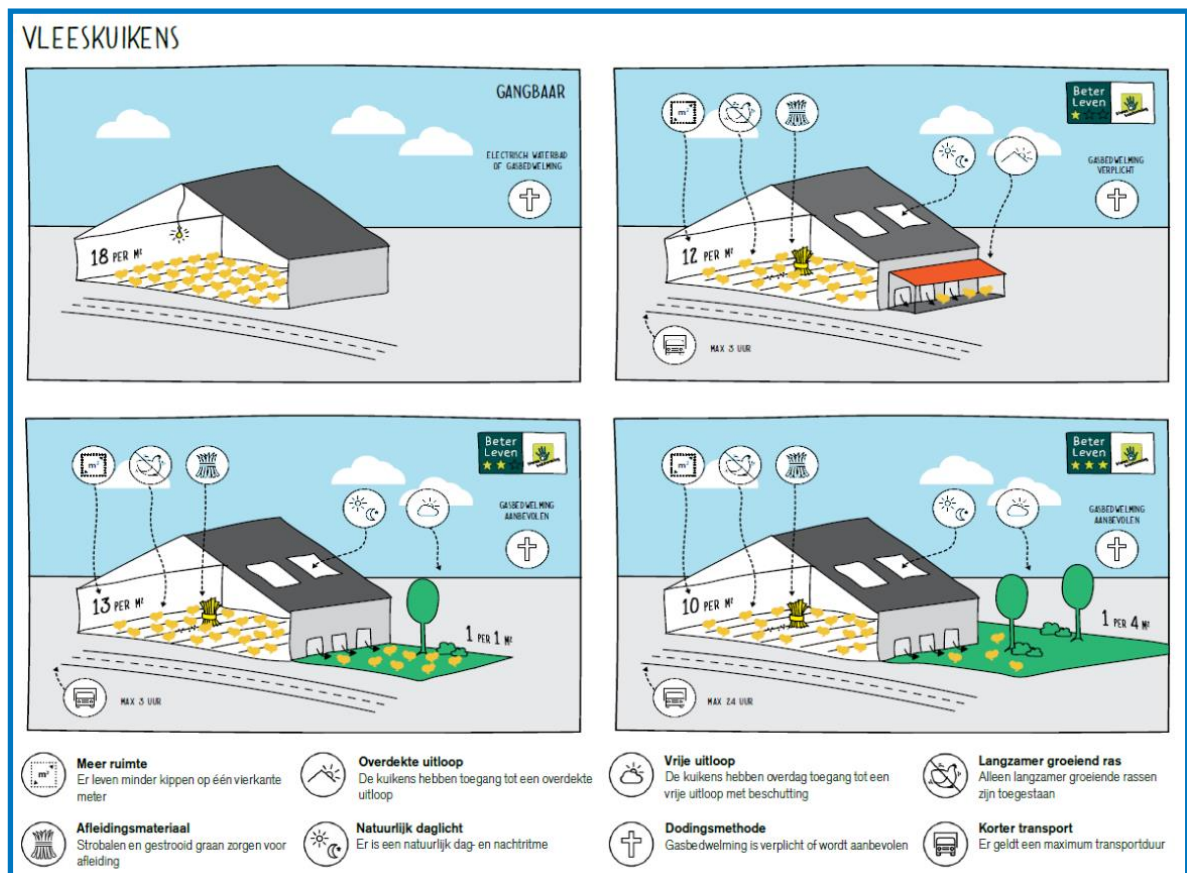

Figuur 2.1 Luchtfoto van de huidige situatie

2.2 GEWENSTE SITUATIE

De initiatiefnemer wenst duurzamer te produceren, door de vleeskuikens op het bedrijf meer leefruimte te geven; een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Daartoe wil het bedrijf de vleeskuikenstal voorzien van een overdekte uitloop. Op deze wijze krijgen de dieren in de dagperiode extra leefruimte, wat een positieve bijdrage levert aan het dierenwelzijn.

De consumentenmarkt is grillig en vraagt van producenten en leveranciers om scherp te letten op ontwikkelingen in deze markt. In de vleeskuikenhouderij geldt dat evenzo voor nieuwe concepten in dier- en milieuvriendelijkheid. Na enkele jaren van relatieve rust komt er meer vraag naar vlees, wat voldoet aan de eisen van het 'Beter Leven keurmerk met 1 ster'. Initiatiefnemer wil conform dit concept gaan produceren. Dit betekent onder andere dat er een overdekte uitloop aan de stal moet worden gerealiseerd. De dieren krijgen op deze wijze meer ruimte ter beschikking, leven in daglichtritme en kunnen gebruik maken van een overdekte uitloopruimte. In figuur 2.2 is het verschil tussen een gangbare bedrijfsvorm en een 1-, 2- of 3-ster concept gevisualiseerd.

Figuur 2.2 Verschillen tussen de gangbare bedrijfsvorm en de 1-, 2- of 3-sterren concepten Beter Leven, bron: beterleven.dierenbescherming.nl

De ontwikkeling wordt noodzakelijk geacht om de continuïteit van het bedrijf te waarborgen. De extra uitloopruimte maakt het mogelijk om een betere concurrentiepositie te verwerven. De doelstelling is om ter plaatse een duurzaam en levensvatbaar bedrijf te behouden.

Stal A krijgt een overdekte uitloopruimte aan de westzijde van de stal, met een breedte van circa 6,3 meter en een lengte van circa 72,60 meter. Een tekening van de gewenste opzet van het bedrijf is als bijlage 2 bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

De overdekte uitloopruimte wordt een groot deel van de dagperiode aan de dieren beschikbaar gesteld. Dit gebeurt door het oplieren van de schuiven bij de openingen die in de huidige buitengevel worden aangebracht. Zo kunnen de dieren vanaf een leeftijd van 3 weken gebruik maken van de extra scharrelruimte.

Richting de avondschemering gaan de dieren weer naar binnen en daarna sluiten de schuiven de openingen weer af. Zo wordt voorkomen dat de dieren tijdens de nachtrust koud kunnen worden. De bestaande stal blijft intact als nachstal voor de dieren. Het stalsysteem en het aantal dieren in de stal wijzigt met de realisatie van de overdekte uitloop niet ten opzichte van de vergunde situatie op het bedrijf.

De uitloop functioneert ook als licht- en luchtinlaat. De lengtegevel van de overdekte uitloopruimte bestaat uit een betonnen onderbouw met daarboven windbreekgaas. Het windbreekgaas wordt meer of minder afgesloten door een windzeil, wat aan de buitenzijde omhoog en naar beneden wordt gelaten. De klimaatregeling blijft op dezelfde wijze functioneren als in de bestaande situatie, met als aanvulling de aansturing van de inlaatopening aan de buitenzijde van de overdekte uitloop.

Met de nieuwe bedrijfsopzet kan in de toekomst op de markt een rol van betekenis gespeeld worden. Men is een serieuze partner voor toeleverend en afnemend bedrijfsleven. Dat biedt continuïteit. Door te investeren in dierenwelzijn kan het bedrijf voor de Nederlandse markt blijven produceren en zo invulling geven aan maatschappelijke wensen om duurzaam en gezond voedsel te produceren.

2.3 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

De landschappelijke context is te kenschetsen als de rand van een zandrug in een oudere ontginning. Kenmerkend voor erven in deze context; hagen, boomgaardjes, bomengroepen of solitaire bomen nabij de woning, groensingels, bomenrijen of restbosjes aan de veldkanten. Het plangebied bestond uit langgerekte smalle, noordwest-zuidoost gerichte percelen, werd ontsloten via de ter hoogte van het voormalig spoor gelegen Hoofdweg. In de zeventiger jaren werd een ruilverkaveling doorgevoerd; de smalle percelen maakten plaats voor een grootschalige open blokverkaveling. Ten noordoosten en oosten van het plangebied werd bos aangeplant. Het plangebied werd ontsloten via de Zandwerf. Eind vorige eeuw is de pluimveestal gebouwd. Na de eeuwwisseling zijn een berging en een bedrijfswoning aan de Zandwerf gerealiseerd. Nadien werd nog een berging bijgebouwd. De bergingen werden verlengd.

Het plangebied is gesitueerd aan de rand van een open landschap. De aanwezige beplanting is geconcentreerd rond de woning. De bedrijfsgebouwen sluiten qua maat en schaal aan bij de open context, tonen zich echter overwegend kaal. Maat- en schaal verlenende beplantingselementen ontbreken. Het plangebied is onder te verdelen in een voorerf en een achtererf. De zuidoostkant en zuidwestkant presenteren het erf aan de passanten. De noordwestkant is te beschouwen als de achterkant, de noordoostkant als de ontwikkelingskant van het perceel.

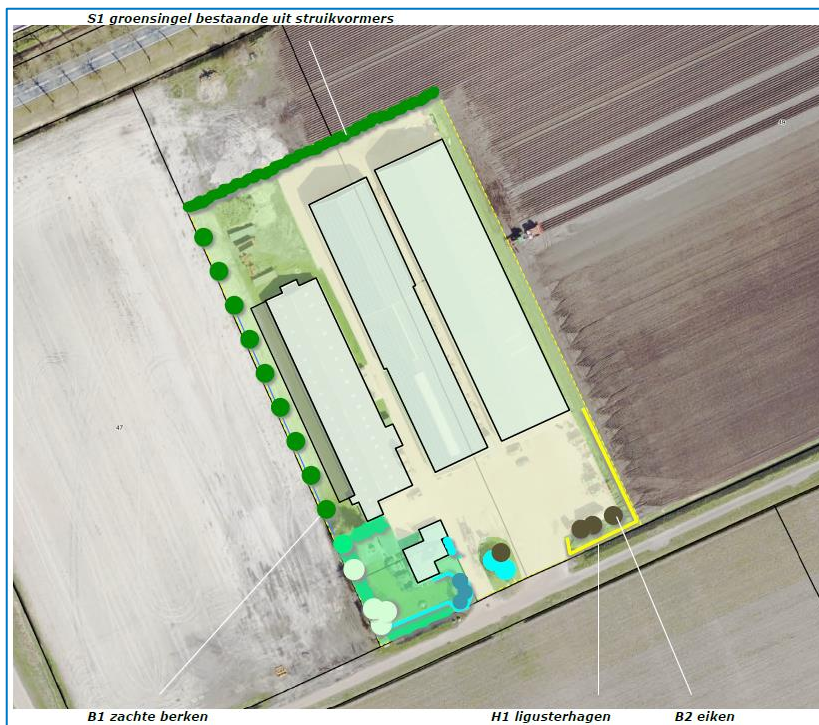
De aanwezige beplanting verkeert in het algemeen in redelijke tot goede conditie. De forse bomen in het eiland tussen de opritten verkeren in minder goede conditie. De berken, ligusterhagen en esdoorns sluiten goed aan bij de kenmerken van de landschappelijke context. In het kader van dierenwelzijn zal de pluimveestal aan de zuidwestkant worden uitgebreid met een overdekte uitloopruijme.

Ten behoeve van het bouwplan hoeft geen beplanting te worden gerooid. Het wordt ontsloten via de aanwezige verharding. Het van het dak vrijkomende hemelwater wordt opgevangen in een greppel ten zuidwesten van de uitloop.

Het concept voor de inpassing omvat op grond van het voorafgaande het navolgende:

- 1) Begeleiden van de uitloop met een transparante bomenrij. De bomenrij verleent maat- en schaal, maar staat een gepaste inkijk op de uitloop vanaf de Veenweg toe.
- 2) Omzomen van de noordoostkant van het voorerf met ligusterhagen, toevoegen van enkele bomen en aanplanten van een opvolger van de in minder goede conditie verkerende twee forse sierbomen.
- 3) Definiëren van de achterkant door de aanplant van een groensingel. De nadruk van de singel ligt op de afscherming op ooghoogte. De bomenrijen langs de N387 vormen de ruimtelijke drager.
- 4) Openhouden van de ontwikkelingskant van het bedrijf; aanplanten van groenelementen is hier niet handig of duurzaam. De elementen aan de overige zijdes vormen een kader voor de beleving vanaf de noordoostkant.

Dit concept leidt tot onderstaande landschappelijke inpassing van het besluitgebied en de bestaande bedrijfslocatie. Een uitgebreide toelichting hierop is gegeven in het Landschappelijk inpassingsplan dat als bijlage is toegevoegd.

Figuur 2.3 Overzicht landschappelijke inpassing bedrijf Zandwerf 2 in Hellum

3 BELEIDSKADER

3.1 RIJKSBELEID

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de Nederlandse leefomgeving. Hiermee kan de Rijksoverheid inspelen op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet de Rijksoverheid een proces in gang waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- ▶ Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- ▶ Duurzaam economisch groeipotentieel;
- ▶ Sterke en gezonde steden en regio's;
- ▶ Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven vanuit de NOVI is om combinaties te maken en win-win situaties te creëren. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

- ▶ Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies:
In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van de ruimte.
- ▶ Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal:
Wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
- ▶ Afwentelen wordt voorkomen:
Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

De voorgenomen plannen voorzien in het ontwikkelen van een toekomstbestendig landelijk gebied en passen daarmee binnen de prioriteiten van de NOVI.

3.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is het vaststellingsbesluit, zoals bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), ondertekend. Daarmee is het nieuwe ruimtelijke

en mobiliteitsbeleid, zoals uiteengezet in de SVIR, van kracht geworden. Deze structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau.

De SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteit Aanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Het hoofdthema van de SVIR is: 'Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig'. De structuurvisie geeft een visie voor Nederland tot het jaar 2040. Er zijn in de structuurvisie drie hoofddoelen opgenomen voor de middellange termijn (2028). Deze doelen zijn:

- ▶ Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk economische structuur van Nederland;
- ▶ Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- ▶ Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor een aanpak die Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig maakt, is een nieuwe aanpak in het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid geformuleerd. Het Rijk laat de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij...') en werkt aan eenvoudiger regelgeving. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. De verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal laat het Rijk over aan de provincies. De beoogde ontwikkeling heeft geen betrekking op de geformuleerde nationale belangen. Deze decentralisering past binnen de doelstellingen, zoals opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

3.1.3 AMvB Ruimte

De AMvB Ruimte wordt in juridische termen aangeduid als Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Op 30 juni 2011 zijn alle ontwerpstukken van de AMvB als bijlage bij de SVIR gepubliceerd. Met uitzondering van enkele onderdelen is het Barro eind december 2011 in werking getreden. In de AMvB zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. De AMvB Ruimte is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. De onderwerpen in het Barro betreffen: project Mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundamenten, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied en defensie (met uitzondering van radar). Ook het Barro geeft voor het besluitgebied geen nationale belangen aan.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in de regelgeving opgenomen.

Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op het voorliggende plan. Wel is de term 'Ecologische Hoofdstructuur (EHS)' gewijzigd in 'Natuurnetwerk Nederland (NNN)'.

3.1.4 Ladder duurzame verstedelijking

Op 1 oktober 2012 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd en is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' daaraan toegevoegd (nationaal belang 13). In artikel 3.1.6. lid 2 van het Bro is de zogenaamde ladder voor duurzame verstedelijking vastgelegd. Doel van deze ladder is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Met de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

In het artikel is bepaald dat uit de toelichting van een bestemmingsplan, dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet blijken dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling:

- ▶ voorziet in een actuele regionale behoefte;
- ▶ indien blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, worden beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
- ▶ indien uit die beschrijving blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, worden beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontsloten.

De ladder duurzame verstedelijking is alleen van toepassing op projecten met een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De definitie voor een stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1, lid 1, Bro) luidt als volgt: *"Stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."*

De eerste trede van de ladder houdt in dat wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. De eerste vraag is dus of hier sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Onderhavige ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf. Dit valt – ook blijkens jurisprudentie – niet onder de noemer van een stedelijke ontwikkeling. De uitbreiding is in oppervlakte namelijk beperkt en vindt plaats direct grenzend aan het bestaande bouwvlak. De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' heeft daarom niet te worden doorlopen. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt wel beoordeeld of de locatie waar de ontwikkeling plaatsvindt hier optimaal en geschikt voor is.

Het is niet mogelijk de gewenste ontwikkeling te laten plaatsvinden in bestaand stedelijk gebied. De belangrijkste reden hiervoor is dat een goed woon- en leefklimaat niet kan worden gegarandeerd in een dichtbevolkt gebied vanwege diverse milieuaspecten als geur, geluid, etc. Bovendien heeft de Raad van State in een uitspraak (201310329/1/R2) van 15 april 2015 bepaald dat versnippering van agrarische bedrijven door uitbreiding elders niet gunstig is vanwege de toename van verkeersbewegingen. Daarnaast betekent versnippering een zwaardere belasting voor het landschap. Uitbreiding op een andere locatie is niet wenselijk.

De gewenste uitloop dient per definitie aan de bestaande stal op het perceel aan de Zandwerf 2 te worden gerealiseerd, omdat deze direct verband houdt met het functioneren van de bedrijfsvoering. Het is niet reëel de bestaande bouwwerken en installaties, of de nieuw te realiseren bouwwerken, elders te ontwikkelen.

3.2 PROVINCIAAL BELEID

Provinciale Staten van de provincie Groningen hebben op 1 juni 2016 de “Omgevingsvisie 2016 – 2020” en de “Omgevingsverordening provincie Groningen 2016” vastgesteld. Op 25 mei 2022 is de “Actualisatie Omgevingsvisie provincie Groningen 2020” vastgesteld, evenals de “Actualisatie Omgevingsverordening provincie Groningen 2020”. De provincie wil haar omgevingsvisie en omgevingsverordening actueel houden. Recent vastgesteld dan wel gewijzigd beleid op het gebied van de thema's ruimte, natuur, landschap en water is verwerkt in deze plannen. Voor onderhavige ontwikkeling zijn de “Geconsolideerde Omgevingsvisie februari 2022” welke is vastgesteld op 2 februari 2022 en de “Geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2022” welke is vastgesteld op 18 februari 2022, geraadpleegd.

3.2.1 Omgevingsvisie 2016 - 2020

De omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie Groningen op de fysieke leefomgeving en geldt voor een periode van vier jaar: 2016 – 2020. Het kan daarna eenmalig voor een periode van twee jaar worden verlengd. Uitgangspunt van de omgevingsvisie is het aantrekkelijke woon- en leefklimaat in de provincie Groningen verder verbeteren. Vanuit die invalshoek wordt gekeken naar de kansen die zich voordoen om daar met het provinciale omgevingsbeleid een bijdrage aan te leveren. Het accent van het beleid ligt op het benutten van de ontwikkelingsmogelijkheden, naast het beschermen van de karakteristieke bebouwde en onbebouwde elementen. De provincie wil ruimte bieden voor ondernemerschap om in te spelen op de dynamische ontwikkelingen. Activiteiten lopen steeds meer door elkaar heen. Dat heeft gevolgen voor het ruimtegebruik. Functies, als bijvoorbeeld wonen en werken, zijn steeds minder van elkaar gescheiden. Deze doelen wil de provincie bereiken door samenwerking met medeoverheden en andere partijen en door het leveren van maatwerk.

Een belangrijk doel van de omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarom zijn in de omgevingsvisie zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen – zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen – samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Er zijn ook onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

In de omgevingsvisie is het provinciale beleid dat op een of andere manier raakt aan de fysieke leefomgeving geformuleerd en geordend in vijf samenhangende thema's en elf provinciale 'belangen':

- ▶ Ruimte:
  1. Ruimtelijke kwaliteit
  2. Aantrekkelijk vestigingsklimaat
  3. Ruimte voor duurzame energie
  4. Vitale landbouw

- ▶ Natuur en landschap:
  5. Beschermen landschap en cultureel erfgoed

- ▶ 6. Vergroten biodiversiteit
- ▶ Water
  - 7. Waterveiligheid
  - 8. Schoon en voldoende water
- ▶ Mobiliteit
  - 9. Bereikbaarheid
- ▶ Milieu
  - 10. Tegengaan milieuhinder
  - 11. Gebruik van de ondergrond

De provincie streeft naar een zo hoog mogelijke ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit wordt bepaald door de mate waarin binnen een gebied de gebruikswaarde, de belevingswaarde en de toekomstwaarde in onderlinge verhouding geoptimaliseerd zijn. In het beleid wordt onderscheid gemaakt tussen stedelijk gebied en buitengebied. Onderhavig bedrijf ligt in het buitengebied. Onder het buitengebied verstaat de provincie die gebieden die buiten stedelijke gebieden liggen en een overwegend agrarische-, natuur- en recreatieve functie hebben. De inrichting van het buitengebied dient zowel vitaal als duurzaam te zijn. Daarnaast is zuinig ruimtegebruik een belangrijk uitgangspunt.

Groningen is een landbouwprovincie. Zo'n 80% van het landoppervlak is agrarische grond. De landbouwsector heeft voor een groot deel de karakteristieke landschappen van de provincie Groningen gevormd en is van groot belang voor de plattelandseconomie. De landbouwsector zit in een transitie. Agrarische ondernemers worden vandaag de dag sterk uitgedaagd om marktgericht en milieubewuster te produceren, en om oog te hebben voor natuur en landschap, diervriendelijk produceren en andere maatschappelijke belangen. Het mede door hen gevormde cultuurlandschap staat ook onder druk door schaalvergroting. Er is een toenemende vraag naar de productie van (diervriendelijk en biologisch geproduceerd) voedsel en groene grondstoffen. Ook wordt productie voor andere sectoren (biobased economy) steeds belangrijker.

De provincie staat voor de duurzame ontwikkeling van de landbouw. De verduurzaming van de landbouw zien zij nadrukkelijk als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de sector en de maatschappelijke omgeving. De verdere ontwikkeling en versterking van de biologische sector wordt de komende jaren extra ondersteund. Ook stimuleert de provincie innovatieve projecten, die een impuls kunnen geven aan de duurzame ontwikkeling van de landbouw.

Schaalvergroting en modernisering van de landbouw, hoe belangrijk ook voor de plattelandseconomie, kan op gespannen voet staan met de landschaps- en natuurdoelen van de provincie en andere maatschappelijke wensen. Om die reden is overleg en maatwerk van belang. De provincie Groningen heeft hiervoor twee werkwijzen: de 'Bouwblok op maatmethode' en het 'Groninger Verdienmodel'. Zij willen hiermee verschillende doelen in harmonie te brengen.

Figuur 3.1 geeft een uitsnede van kaart 2 (Schaalvergroting en landbouw) weer, behorende bij de omgevingsvisie. Op deze kaart is een indicatie gegeven van de uitbreidingsruimte in de verschillende gebieden. Welke werkelijke ontwikkelruimte per agrarisch bedrijf kan worden geboden zal echter uiteindelijk het resultaat zijn van de maatwerkmethode. De oppervlakte van het bouwvlak ter plaatse van het bedrijf aan de Zandwerf 2 bedraagt circa 1,54 hectare.

Figuur 3.1 Kaart 2: Schaalvergroting landbouw, Omgevingsvisie 2016 – 2020 provincie Groningen, bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Zoals blijkt uit figuur 3.1 is onderhavig besluitgebied gelegen in een gebied waar uitbreiding van het bouwvlak tot maximaal 2 hectare mogelijk is. Welke werkelijke ontwikkelruimte per agrarisch bedrijf geboden kan worden zal echter uiteindelijk het resultaat zijn van de maatwerkmethode. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatwerkmethode. Hierbij moet advies gevraagd worden bij een onafhankelijk deskundige op het gebied van natuur en landschap. Het Groninger Verdienmodel is hier niet van toepassing.

Vanaf 1 januari 2019 staat de provincie Groningen geen uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen meer toe. Een uitzondering hierop kunnen gemeenten maken voor vergroting van de stalvloeroppervlakte die noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van het milieu en/of die ertoe dient om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten. Het aantal te houden dieren, zoals is vergund, mag daarbij niet toenemen.

De voorgenomen ontwikkeling binnen het besluitgebied aan de Zandwerf 2 in Hellum voldoet aan de uitgangspunten van het provinciaal ruimtelijk beleid en draagt bij aan de doelstellingen uit de omgevingsvisie. De uitbreiding is gewenst in het kader van dierenwelzijn en er kan beter worden ingespeeld op de toenemende vraag naar vlees met het 'Beter Leven keurmerk'. Met deze investering kan het bedrijf ook over een aantal jaren de concurrentie aan en zo op een duurzame wijze gezond voedsel produceren voor de Nederlandse markt. De realisatie van de overdekte uitloop aan stal A vindt plaats direct aansluitend aan het vigerende bouwvlak. De doelen vanuit de Omgevingsvisie zijn doorvertaald in de "Omgevingsverordening provincie Groningen 2016". Dit komt in de navolgende subparagraaf aan de orde.

3.2.2 Omgevingsverordening provincie Groningen 2016

In de provinciale omgevingsverordening (hierna POV) heeft de provincie regels opgenomen om haar doelstellingen, weergegeven in de omgevingsvisie, te realiseren. Met deze regels wil de provincie vooraf duidelijkheid scheppen over de provinciale belangen, waarmee de gemeente bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening moet houden. In de POV zijn hoofdstukken opgenomen over onder andere milieu, water en ruimtelijke ordening.

Titel 2.8 van de POV is grotendeels voor deze omgevingsvergunning van toepassing. In dit hoofdstuk zijn regels voor de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven opgenomen. Voor onderhavige ontwikkeling zijn de volgende aspecten van belang:

- ▶ Concentratie van bebouwing in bouwpercelen;
- ▶ Uitbreiding ten behoeve van aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van milieu en/of ten behoeve van dierenwelzijn.

Om onnodige verstening en versnippering van het landelijk gebied te voorkomen moeten agrarische bedrijfsbebouwing en voorzieningen voor mestopslag worden geconcentreerd binnen de op de verbeelding aangewezen agrarische bouwpercelen.

Op basis van artikel 2.29.1 van de POV is uitbreiding van een intensieve veehouderij niet toegestaan. Met ingang van 1 januari 2019 is het eveneens verboden om de bestaande stalvloeroppervlakte van een intensief veehouderijbedrijf te vergroten. Artikel 2.29.2 vormt hier een uitzondering daarop, indien de uitbreiding van de staloppervlakte:

- ▶ noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte eisen op het gebied van het milieu, of
- ▶ bijdraagt aan verbetering van het welzijn van de te houden dieren, doordat zij netto meer leefruimte tot hun beschikking hebben.

Als voorwaarde geldt wel dat het aantal dieren, zoals dat rechtmatig (dat wil zeggen op grond van verleende omgevingsvergunningen) kon worden gehouden in de bestaande stallen op genoemde datum, niet mag toenemen. Onderhavig initiatief past binnen het beleid van de provincie Groningen, aangezien de nieuwbouw van de overdekte uitloop bijdraagt aan de verbetering van het dierenwelzijn. Bovendien neemt het aantal vleeskuikens, ten opzichte van het vergunde aantal op 1 januari 2019, niet toe.

Gezien de ligging in het buitengebied is eveneens artikel 2.24.1 van de POV van toepassing. Stille en duisternis zijn kernkarakteristieken van de provincie Groningen. Ruimtelijke plannen, die betrekking hebben op het buitengebied, dienen inzicht te bieden in hoe met deze kernkwaliteiten rekening is gehouden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het weren en terugdringen van geluidbronnen (zoals wegverkeer, lawaai vanwege bedrijfsmatige activiteiten, en dergelijke) en van lichtbronnen door kassen, open schuren, openbare verlichting en dergelijke.

Onderhavige ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf, ten behoeve van het vergroten van de leefruimte van het huidige aantal vleeskuikens. Deze extra ruimte wordt alleen tijdens de dagperiode gebruikt. Daarnaast wordt, door het realiseren van de landschappelijke inpassing, de lichtuitstraling van het bedrijf op het omringende open landschap beperkt. In paragraaf 4.4 wordt aangetoond dat, als gevolg van de nieuwbouw van de overdekte uitlopen, het aantal geluidbronnen niet wijzigt. Significante veranderingen ten aanzien van stilte en duisternis zijn dan ook niet te verwachten.

Op basis van bovengenoemde aspecten kan worden geconcludeerd dat het plan aansluit bij de uitgangspunten van de omgevingsvisie en -verordening van de provincie Groningen.

3.3 GEMEENTELIJK BELEID

3.3.1 Bestemmingsplan Buitengebied

Conform het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied” van de gemeente Midden-Groningen (vastgesteld op 3 februari 2022) is het bedrijf aan de Zandwerf 2 voorzien van de enkelbestemming ‘Agrarisch-Bedrijf’. Ter plaatse van het bedrijf is een bouwvlak aanwezig, welke deels is voorzien van de functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’. Deze gronden zijn onder andere bestemd voor:

- ▶ een grondgebonden agrarisch bedrijf;
- ▶ een productie gerichte paardenhouderij;
- ▶ een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak niet grondgebonden agrarische bedrijfsruimte, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding ‘intensieve veehouderij’;
- ▶ bedrijfswoningen met bijbehorende bouwwerken en overkappingen;
- ▶ uitsluitend agrarische opslag, ter plaatse van de aanduiding ‘opslag’
- ▶ een bestaand (agrarisch) loonbedrijf ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch-loonbedrijf’;
- ▶ een bekistingsbedrijf, ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch-bekisting’.

(Bedrijfs)gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf zijn uitsluitend binnen het bouwvlak toegestaan.

Het huidige bouwvlak heeft een omvang van circa 1,54 hectare. Figuur 3.2 geeft een uitsnede van de verbeelding weer, behorende bij het vigerende bestemmingsplan, ter plaatse van de locatie. Per gebied, dat is voorzien van een bouwperceel, mogen uitsluitend bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde agrarisch bedrijf worden gebouwd.

Figuur 3.2 Uitsnede bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Midden-Groningen

Voor het bouwen van gebouwen, bijhorende bouwwerken en overkappingen voor niet-grondgebonden agrarische bedrijvigheid gelden de volgende regels (art 3.2.3):

- a. ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' bedraagt de gezamenlijke staloppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van de niet-grondgebonden bedrijfsvoering uitsluitend de bestaande stalvloeroppervlakte, zoals opgenomen in bijlage 5 bij het bestemmingsplan. Volgens bijlage 5 is er 1.368m² aan bestaande stalvloeroppervlakte aanwezig.
- b. Het bouwen van een bedrijfsgebouw ten behoeve van de opslag van producten, materieel en werktuigen is ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' zowel voor grondgebonden als niet-grondgebonden bedrijfsactiviteiten toegestaan;
- c. Voor het overige zijn voor de gronden met de aanduiding 'intensieve veehouderij' de bouwregels zoals opgenomen in artikel 3.2.1 en 3.2.2 van toepassing.

In artikel 3.3.5 is een uitzondering op het verbod om meer vierkante meters aan stalvloeroppervlakte te realiseren dan het bestaande aantal vierkante meters aan stalvloeroppervlakte zoals verwoord in artikel 3.2.3. Deze afwijkingmogelijkheid is aan de volgende voorwaarden gebonden:

1. de uitbreiding is noodzakelijk om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van het milieu, of
2. de uitbreiding ertoe strekt om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten;
3. het aantal te houden dieren zoals vergund op 1 januari 2019 mag niet toenemen.

Aan de voorwaarden om af te wijken van het verbod om meer vierkante meters aan stalvloeroppervlak te realiseren wordt voldaan met dit initiatief.

1. Er is geen aangescherpte wettelijke regeling op basis waarvan de uitbreiding noodzakelijk is. Maar er is sprake van een maatschappelijke ontwikkeling die de uitbreiding noodzakelijk maakt. Om voor de Nederlandse markt te kunnen blijven produceren moet aan het 'Beter leven keurmerk één ster' worden voldaan. De initiatiefnemer wil het bedrijf door ontwikkelen en op een duurzame en diervriendelijke wijze produceren.
2. Met de uitbreiding neemt de netto beschikbare leefruimte per dier toe. In de bestaande situatie is 0,05m² beschikbaar per dier. In de nieuwe situatie wordt dat 0,07m² per dier. Dat is een toename van 40% aan netto beschikbare leefruimte per dier.
3. Met het initiatief wordt niet beoogd het aantal te houden dieren uit te breiden.

Aan de voorwaarden om af te wijken van de regel dat het bestaande aantal vierkante meters aan stalvloeroppervlakte niet mag worden uitgebreid wordt, voldaan. Daarmee kan aan deze afwijkingsbevoegdheid toepassing worden gegeven en worden meegewerkt aan de uitbreiding van het stalvloeroppervlak ten behoeve van de intensieve veehouderijtak van het bedrijf. Het initiatief is echter alsnog in strijd met de bouwregels van het bestemmingsplan omdat de overdekte uitloop buiten het bouwvlak gerealiseerd wordt. Maar de toename van het aantal vierkante meters aan stalvloeroppervlakte vormt geen belemmering voor het initiatief.

In artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is bepaald dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Voorliggend document betreft de ruimtelijke onderbouwing. Hierin wordt inzicht gegeven in de aard en omvang van het project, de ruimtelijke effecten en de beleidsmatige motivering.

4 OMGEVINGSASPECTEN

4.1 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

Het milieubeleid en de daarop gebaseerde regelgeving spelen een belangrijke rol bij het ruimtelijk ordeningsbeleid. Beide beleidsterreinen richten zich op de bescherming van de kwaliteit van de (leef)omgeving. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering wordt verstaan: het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

De milieuzonering heeft twee doelen:

- ▶ het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- ▶ het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand.

De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

Hoe gevoelig een gebied is voor milieubelastende activiteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De richtafstanden van de lijst gelden ten opzichte van het omgevingstype ‘rustige woonwijk’ dan wel ‘gemengd gebied’. In dit geval is sprake van een rustige ligging in het buitengebied met weinig verstoring. Uitgegaan kan worden van het omgevingstype ‘rustige woonwijk’.

Volgens de VNG-lijst vallen de activiteiten op het bedrijf onder de omschrijving ‘Fokken en houden van opfokkippen en mestkuikens’, waarvoor de volgende richtafstanden gelden:

- ▶ voor het aspect ‘geurhinder’ => 200 meter,
- ▶ voor het aspect ‘stofhinder’ => 30 meter,
- ▶ voor het aspect ‘geluidhinder’ => 50 meter,
- ▶ voor het aspect ‘gevaar’ => 0 meter.

Op een afstand van circa 140 meter is een gevoelige functie gelegen, namelijk de woning Oestlaan 8. Dit betekent dat aan de richtafstand ten aanzien van geur niet wordt voldaan. De afstand tot dit gevoelige object wordt niet minder dan in de huidige situatie. Het aantal dieren blijft gelijk met dit initiatief. Ook het stalsysteem wijzigt niet waardoor ook het emissiepunt gelijk blijft. Ten aanzien van het aspect bedrijven en milieuzonering blijft de situatie gelijk. Geconcludeerd wordt dat omliggende functies geen (extra) hinder ondervinden als gevolg van onderhavige ontwikkeling. Ter plaatse van deze functies is er geen sprake van aantasting van het woon- en leefklimaat.

4.2 GEURHINDER

De geuremissie van een veehouderij op de omliggende geurgevoelige objecten moet worden beoordeeld op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Deze wet is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wgv geldt nu voor heel Nederland één toetsingskader voor geur, veroorzaakt door dierenverblijven van veehouderijen in het kader van vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer. In de Wgv staan standaard (landelijke) normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De hoogte van de standaard (landelijke) norm hangt af van het gebied. Bij onderhavig plan moet rekening worden gehouden met deze norm, omdat een overschrijding van deze norm inhoudt dat in beginsel geen goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Voor dieren met emissiefactor geldt dat de belasting van geurgevoelige objecten binnen wettelijk vastgestelde normen moet blijven. Op dit moment worden op het bedrijf 27.500 vleeskuikens gehouden, met een totale geuremissie van 9075 OU/sec. In de nieuwe situatie blijft het aantal dieren en het stalsysteem gelijk. Dat betekent ook dat de geuremissie gelijk blijft. Er is geen sprake van een toename van geurhinder voor geurgevoelige objecten in de omgeving.

4.3 LUCHTKWALITEIT

In de Wet Luchtkwaliteit 2007 worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de lucht. Eén van de eisen is een maximumwaarde voor de hoeveelheid fijnstof, uitgedrukt in PM₁₀, die zich in de lucht bevindt. Het Milieu- en Natuur Planbureau beschikt over kaarten met informatie over de luchtkwaliteit in Nederland. Deze gegevens dateren uit 2020. De achtergrondconcentratie van fijnstof (PM₁₀) in de omgeving van Hellum is circa 13 µg/m³. Volgens de wettelijke normen mag deze concentratie maximaal 40,0 µg/m³ bedragen. De overige stoffen die in de Wet Luchtkwaliteit genoemd worden, waaronder stikstofdioxiden (NO₂ en NO_x), koolmonoxide (CO), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂) en lood (Pb), spelen in de landbouw een dermate kleine rol dat deze verwaarloosbaar zijn.

De geproduceerde hoeveelheid fijnstof is afhankelijk van het aantal gehouden dieren en het toegepaste huisvestingssysteem. Op dit moment is de uitstoot van fijnstof PM₁₀ circa 417 kilogram per jaar (bij de huisvesting van 27.500 vleeskuikens). Deze dieraantallen wijzigen niet. De realisatie van de nieuwe overdekte uitlopen leidt niet tot een toe- of afname van de fijnstofemissie PM₁₀. Overeenkomstig de Handleiding V-Stacks Vergunning (maart 2021) hoeft de overdekte uitloop niet meegenomen te worden als relevant emissiepunt, omdat de stal en de overdekte uitloop onder onderdruk blijven – ook als de stal naar de buitenloop geopend is.

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat blootstelling aan PM_{2,5} schadelijker is dan blootstelling aan PM₁₀. De kleinere deeltjes van PM_{2,5} dringen dieper in de longen door (WHO, 2006; Brunekreef en Forsberg, 2005). In de Europese richtlijn voor luchtkwaliteit zijn daarom sinds 2008

grens- en richtwaarden voor PM_{2,5} opgenomen. Voor de jaargemiddelde PM_{2,5}-concentratie geldt vanaf 2015 een grenswaarde van 25 µg/m³. Daarnaast is een 'indicatieve grenswaarde' voor het jaargemiddelde van kracht van 20 µg/m³.

De verplichting is om per 1 januari 2015 de fijnstofemissie van PM_{2,5} te beoordelen. In de huidige situatie bedraagt de totale fijnstofemissie PM_{2,5} circa 30 kilogram per jaar. Aangezien de dieraantallen niet wijzigen, wijzigt deze fijnstofemissie evenmin. De realisatie van de nieuwe bebouwing leidt niet tot een toe- of afname van de fijnstofemissie PM_{2,5}. De emissies van stikstofoxide en fijnstof – veroorzaakt door vrachtverkeer, personenauto's en bestelbusjes – stijgen evenmin. Als gevolg van de nieuwbouw van de uitloop is er geen stijging van het aantal verkeersbewegingen.

Voorgaande betekent dat de gewenste activiteiten aan de regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit voldoen. Vanuit het aspect luchtkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor de gewenste ontwikkelingen. Het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen wijzigt niet en kan als gunstig beoordeeld worden, waarbij wordt voldaan aan de nieuwste WHO-normen.

4.4 GELUID

In de Wet geluidhinder (Wgh) is vastgesteld dat, indien in het besluitgebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van (rail- en weg) verkeerslawaai, akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Het onderhavige plan betreft echter het realiseren van een overdekte uitloop aan de bestaande vleeskuikenstal. Dergelijke bouwwerken worden niet aangemerkt als geluidgevoelig object in de zin van de Wet geluidhinder. Bovendien wijzigt met het plan de bestemming van de al bestaande bedrijfswoning verder niet en worden geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. Derhalve vormt het aspect geluidhinder geen belemmering voor de realisering van het onderhavige plan.

Als gevolg van de nieuwbouw van de overdekte uitloop wijzigt het aantal geluidbronnen niet. Wel vinden er activiteiten plaats waarbij geluid geproduceerd wordt, bijvoorbeeld bij het schoonmaken van de uitloop middels een shovel. Het betreft vergelijkbare geluidbronnen en activiteiten die reeds op het bedrijf aanwezig zijn c.q. plaatsvinden. Middels de omgevingsvergunning wordt zeker gesteld dat geldende geluidsnormen niet worden overschreden. Met voorgenomen veranderingen worden geen nadelige gevolgen voor de geluidbelasting op de omliggende woningen verwacht. Derhalve is het uitvoeren van een akoestisch onderzoek niet noodzakelijk.

4.5 VERKEER EN PARKEREN

Het parkeren van alle voertuigen geschiedt op eigen terrein. Ten behoeve van de nieuwbouw van de overdekte uitloop zijn geen nieuwe parkeerplaatsen noodzakelijk. De bestaande erfverharding zal, indien nodig, uitgebreid worden ter plaatse van de uitlopen. De nieuwe bebouwing moet bereikt kunnen worden voor de noodzakelijke aan- en afvoer. Bovendien worden op deze wijze de draaicirkels van de voertuigen die op het bedrijf moeten laden, lossen en parkeren op eigen terrein gerealiseerd. Er is voldoende ruimte op het erf voor meerdere vrachtauto's, zodat geen (vracht)auto's op de openbare weg hoeven te wachten.

In de huidige situatie is er reeds sprake van diverse bedrijfsmatige verkeersbewegingen. Ten opzichte van de vergunde situatie neemt het aantal vervoersbewegingen niet toe. De verschillende

verkeersbewegingen, die horen bij een productieronde, zullen één keer minder per jaar plaatsvinden. Door de langzame groei van de dieren beslaat iedere productieronde een langere periode. Voor de ontsluiting van het bedrijf wordt op dit moment gebruik gemaakt van twee inritten vanaf de Zandwerf. De linker inrit wordt hoofdzakelijk gebruikt ten behoeve van de bedrijfswoning en licht verkeer. De rechter inrit wordt met name door vrachtverkeer gebruikt. Deze situatie zal als gevolg van de nieuwbouw niet wijzigen. Ook het aantal inritten blijft gelijk.

De infrastructurele ontsluiting van het besluitgebied is goed. Het bedrijf is gelegen aan een doodlopend gedeelte van de Zandwerf, een smalle weg, maar voldoende breed voor het verkeer dat van en naar het bedrijf gaat. Er geldt een snelheidsregime van 60 kilometer per uur. De Zandwerf is een lokale erfontsluitingsweg welke via de Veenweg naar de kern van Hellum leidt. Ook kan het verkeer via de Veenweg naar de Eideweg tussen Siddeburen en Noordbroek. De weg leidt vanaf een aantal woningen langs bestaande woningen en het bedrijf en bevat uitsluitend bestemmingsverkeer. Aanpassingen aan de wegenstructuur zijn niet noodzakelijk.

4.6 BODEMKWALITEIT

In de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB) is een lijst opgenomen met activiteiten die als bodembedreigend worden beschouwd. Zo worden bijvoorbeeld de opslag van dieselolie in een bovengrondse tank, de opslag van oliën in emballage, de opslag van ruwvoer en bijproducten (CCM) en de opslag van dierlijke meststoffen in een put/bassin op grond van de NRB als bodembedreigende activiteiten aangemerkt. In de omgevingsvergunning van het bedrijf worden gedragsregels en voorzieningen met het oog op de bescherming van de bodem voorgeschreven.

Op grond van artikel 8 van de Woningwet bevat de bouwverordening voorschriften omtrent het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem. Deze voorschriften hebben uitsluitend betrekking op bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen aanwezig zullen zijn. Voor de gewenste nieuwbouw is dit niet het geval. Het uitvoeren van een bodemonderzoek is voor de oprichting van de overdekte uitlopen dus niet relevant.

Daarnaast is in de Bouwverordening van de gemeente Midden-Groningen in artikel 2.1.5 lid 2 bepaald dat de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport als bedoeld in artikel 2.4 onder d van de Regeling omgevingsrecht niet geldt als het bouwen betrekking heeft op een bouwwerk dat naar aard en omvang gelijk is aan een bouwwerk als genoemd in het Besluit omgevingsrecht in artikel 2 en 3 van bijlage II. Wanneer de overdekte uitloop binnen het bouwvlak gebouwd zou worden mocht deze op grond van artikel 3 lid 1 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht zonder omgevingsvergunning gebouwd worden. De overdekte uitloop is een bouwwerk dat naar aard en omvang gelijk is aan een bouwwerk als genoemd in artikel 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. Mede daarom kan een bodemonderzoek achterwege blijven.

Het plan voorziet in de bebouwingsuitbreiding van een pluimveehouderij. De grond waarop de nieuwbouw van de uitlopen plaatsvindt heeft reeds een agrarische bestemming en is tot heden landbouwkundig gebruikt. Verwacht mag worden dat deze grond niet verontreinigd is. Geconcludeerd wordt dat het aspect 'bodem' geen belemmering is voor de gewenste nieuwbouw.

4.7 KABELS EN LEIDINGEN

In of nabij het besluitgebied zijn geen kabels of leidingen aanwezig die de voorgestelde ontwikkelingen belemmeren of voorzien moeten worden van een planologische regeling. Voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden kan een Klic-melding worden gedaan. Daaruit zal definitief blijken of er kabels en/ of leidingen aanwezig zijn in de bodem ter plaatse van de te realiseren overdekte uitloop.

4.8 EXTERNE VEILIGHEID

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's en effecten van calamiteiten, alsmede het bevorderen van de veiligheid van personen in de omgeving van activiteiten (bedrijven en transport) met gevaarlijke stoffen. Dat gebeurt door te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden, door de zelfredzaamheid te bevorderen en door de calamiteitenbestrijding te optimaliseren.

Ten aanzien van externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in:

1. Plaatsgebonden risico (PR):

Dit is een maat voor de kans dat iemand dodelijk getroffen kan worden door een calamiteit met een gevaarlijke stof. De gestelde norm is een ten minste in acht te nemen grenswaarde (PR 10^{-6} /jr.) die niet mag worden overschreden ten aanzien van kwetsbare objecten, alsmede een zoveel mogelijk te bereiken richtwaarde (PR 10^{-6} /jr.) ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten.

2. Groepsrisico (GR):

Dit is een maat voor de kans dat een grotere groep tegelijkertijd dodelijk getroffen kan worden door een calamiteit met gevaarlijke stoffen. De gestelde norm is een oriënterende waarde waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. Het groepsrisico moet verantwoord worden voor het gebied waarbinnen zich de gevolgen van een incident met gevaarlijke stoffen voordoen.

De aanwezige risico's zijn zeer afhankelijk van het brontype. De relevante typen zijn:

- ▶ Bedrijven;
- ▶ Vervoer van gevaarlijke stoffen (per spoor, over de weg, het water);
- ▶ Hoogspanningslijnen;
- ▶ Ondergrondse (gas)leidingen (c.q. buisleidingen).

Het op 27 oktober 2004 in werking getreden Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Met betrekking tot buisleidingen wordt het wettelijk kader gevormd door het Besluit externe veiligheid buisleidingen dat op 1 januari 2011 in werking is getreden.

Om meer afstemming te verkrijgen tussen transport van gevaarlijke stoffen, veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen is op 1 april 2015 de Wet basisnet in werking getreden. Tegelijkertijd is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. Dit besluit schrijft voor hoe overheden dienen om te gaan met risico's als gevolg van transportassen zoals wegen en spoorwegen. Het basisnet bevat een netwerk van alle relevante routes van gevaarlijke stoffen, zowel via het spoor als

over de weg en het water. In het basisnet worden de maximale toelaatbare risico's langs die gevaarlijke routes in zones en tabellen vastgelegd.

Het besluitgebied is op de Atlas leefomgeving (www.risicokaart.nl) niet aangewezen als gelegen in (de nabijheid van) een risicogebied van een bedrijf met betrekking tot de externe veiligheid. Figuur 4.1 geeft een uitsnede van de Atlas leefomgeving weer. Op een afstand van circa 1.770 meter ten oosten van het besluitgebied ligt het dichtstbijzijnde risico. Dit betreft een buisleiding langs de N33. De locatie van initiatiefnemer is op voldoende afstand van deze risicolocatie gelegen. Met het voorgenomen initiatief worden er geen kwetsbare objecten binnen de risicocontour gerealiseerd.

Figuur 4.1 Risicokaart externe veiligheid (bron: www.risicokaart.nl)

Het transport van gevaarlijke stoffen moet primair via het hoofdwegennet plaatsvinden. Woonkernen moeten hierbij vermeden worden. Doorgaande wegen in de nabijheid van het besluitgebied, waarover dergelijke transporten zullen plaatsvinden, zijn de provinciale wegen N33 en N387. Aangezien er geen sprake is van een toename van de personendichtheid, is er geen sprake van een stijging van het groepsrisico.

Spoortracés in de omgeving, welke gebruikt worden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, evenals ondergrondse buisleidingen zijn op een zodanige afstand gelegen dat beïnvloeding normaliter niet plaats zal vinden. Het aspect externe veiligheid vormt dan ook geen belemmering voor de uitbreiding van het bedrijf aan de Zandwerf 2 in Hellum.

4.9 ECOLOGIE

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. De ruimtelijke ontwikkelingen zijn getoetst aan deze wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- ▶ het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- ▶ het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- ▶ het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

4.9.1 Gebiedsbescherming

Indien een besluitgebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om natuurgebieden, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000-gebieden en de voor verzuring gevoelige gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij.

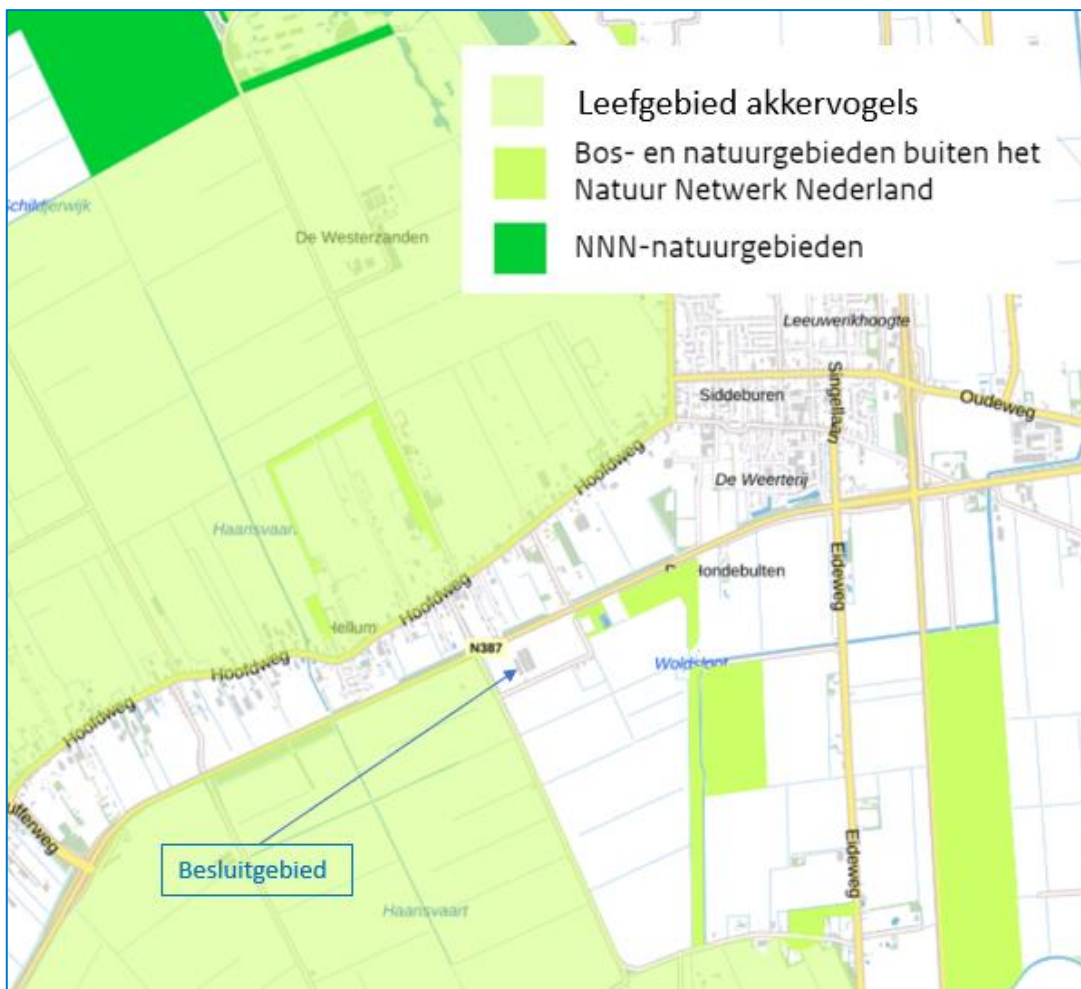
NATIONAAL NATUUR NETWERK

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in 1990 in het leven geroepen om de achteruitgang van de natuur in Nederland een halt toe te roepen. De EHS wordt gedefinieerd als 'het samenhangend netwerk van in (inter)nationaal opzicht belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen'. Uit deze definitie wordt duidelijk welk doel de EHS moet dienen, namelijk: het duurzaam behouden van ecosystemen die in nationaal of zelfs internationaal opzicht belangrijk zijn. Het middel om dat doel te bereiken is het tot stand brengen van een samenhangend netwerk van natuurgebieden met daartussen ecologische verbindingen. In juni 2013 kondigde staatssecretaris Dijkema aan dat de overheid de naam Nationaal Natuur Netwerk gaat gebruiken in plaats van Ecologische Hoofdstructuur.

In de Geconsolideerde Omgevingsverordening juni 2022 van de provincie Groningen is het NNN begrensd. In Groningen is sprake van in totaal ongeveer 20.000 hectare aan natuurnetwerk. Tot en met 2027 gaat de provincie nog ongeveer 1.550 hectare verwerven en ruim 3.000 hectare inrichten en beheren als natuur. NNN-gebieden worden beschermd wanneer zij tevens zijn aangewezen op grond van natuurbeschermende regelgeving of wanneer in het gebied een activiteit wordt opgericht

of uitgebreid. Ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen geldt binnen het NNN het 'nee, tenzij'-principe. Ook wanneer een activiteit of ontwikkeling plaatsvindt buiten het netwerk kan dit aantasting geven van de ecologische waarden binnen het NNN. Dit is in ieder geval aan de orde als een ontwikkeling een negatief effect heeft op de waarden van het NNN vanwege geluid, licht of betreding. Deze opsomming is niet uitputtend bedoeld, ook schaduwwerking, windturbulentie of het oprichten van een afscheiding langs een natuurgebied – waardoor migratie niet langer mogelijk is – kan negatieve effecten hebben op de aanwezige waarden.

Zoals blijkt uit figuur 4.2 vindt onderhavige ontwikkeling plaats op voldoende afstand van deze gebieden en zones, waardoor er geen versnippering ontstaat van het samenhangende netwerk en de ecologische functie niet wordt aangetast. In de omgeving van het bedrijf zijn wel enkele natuurgebieden gelegen, die niet behoren tot het NNN.

Figuur 4.2 Fragment kaart 6: Natuur (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Gezien de afstand tot de aanwezige natuurgebieden zullen de effecten van het bedrijf – waaronder geluid, licht, geur en fijn stof – geen schade toebrengen aan deze gebieden. Het aantal dieren neemt niet toe, waardoor er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie. Dit komt in het vervolg van deze paragraaf nader aan de orde. Het besluitgebied ligt ook niet in het leefgebied voor

akkervogels. Geconcludeerd kan worden dat de ecologische functie van de omliggende natuurgebieden niet wordt aangetast.

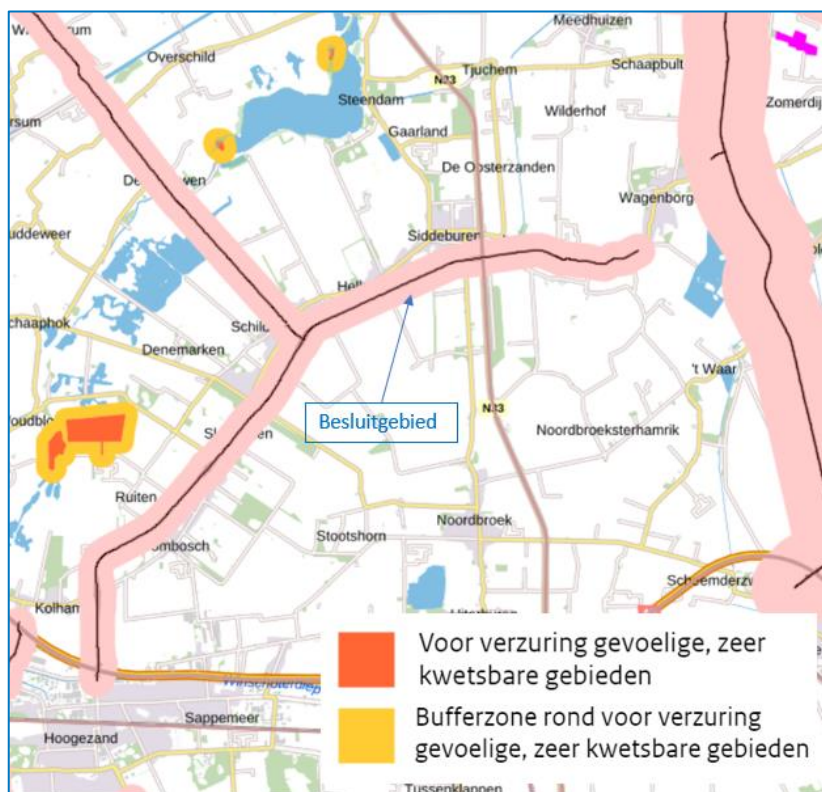
WAV-GEBIEDEN

Kwetsbare gebieden zijn gebieden welke, in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), zijn aangewezen als voor verzuring gevoelig. Met de Wav wordt een aanvullend zoneringsbeleid gevoerd, ter bescherming van voor verzuring gevoelige natuur. Deze wet geldt sinds 8 mei 2002 en is op 1 mei 2007 aangepast. De wet schrijft voor dat binnen zeer kwetsbare gebieden en in een zone van 250 meter daaromheen, in aanvulling op de generieke eisen, de volgende maatregelen gelden:

- ▶ vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen is niet mogelijk;
- ▶ bestaande veehouderijen hebben beperkte uitbreidingsmogelijkheden, namelijk tot een voor deze veehouderijen vastgelegd emissieplafond.

Zeer kwetsbare gebieden worden aangewezen bij besluit van Provinciale Staten. Bij dit besluit hoort een kaart waarop de begrenzing van de gebieden nauwkeurig wordt aangegeven. Bij de aanwijzing dient rekening te worden gehouden met een aantal aspecten, zoals de natuurwaarden, de grootte van het gebied en de gevolgen van de aanwijzing voor bestaande veehouderijen.

Binnen de provincie Groningen zijn verschillende Wav-gebieden aangewezen. In onderstaande figuur 4.3 is de ligging van de Wav-gebieden ten opzichte van de locatie inzichtelijk gemaakt. De locatie aan de Zandwerf 2 is niet gelegen binnen (de 250-meter zone van) een Wav-gebied. De wijziging van de bedrijfssituatie behoeft dan ook niet aan de Wet ammoniak en veehouderij getoetst te worden.

Figuur 4.3 Fragment kaart 3: Veiligheid en milieu (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

NATURA 2000-GEBIEDEN

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlakte van meer dan 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen.

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2). Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan.

Ten noordoosten van het bedrijf, op circa 11.730 meter afstand, is Natura 2000-gebied 'Waddenzee' gelegen. Dit gebied is aangewezen als habitat- en vogelrichtlijngebied (HR + VR). De Waddenzee bestaat uit een complex van diepe geulen en ondiep water met zand- en slibbanken waarvan grote delen bij eb droogvallen. Deze banken worden doorsneden door een fijn vertakt stelsel van geulen. Langs het vasteland en de eilanden liggen verspreid kweldergebieden, die door grote verschillen in vocht- en zoutgehalte bijdragen aan een zeer diverse flora en vegetatie. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Boschplaat op Terschelling en Neerlands Reid op Ameland, waar op de overgang naar het duingebied bijzondere kweldervegetaties aanwezig zijn. Er is een nagenoeg ongestoorde hydrodynamiek en geomorfologie aanwezig, waarin natuurlijke processen zorgen voor instandhouding en ontwikkeling van karakteristieke ecotopen en habitats en de grenzen van land en water voortdurend wijzigen. Het gebied is in 2007 in het estuarium van de Eems-Dollard met 4.153 hectare uitgebreid.

Er is voor het bedrijf geen Wnb-vergunning verleend. Dat betekent dat voor de beoordeling van effecten op natuur moet worden gekeken naar de milieu-vergunde situatie op 10 juni 1994 en alle opvolgende vergunningen voor het bedrijf. Daarbij is de laagst-vergunde situatie de referentie waarmee de beoogde situatie moet worden vergeleken. De referentie-situatie is dus de vergunde situatie op 19 september 2018. De beoogde situatie is daaraan gelijk omdat het stalsysteem, het aantal te houden dieren of de stalventilatie gelijk is aan de vergunde situatie in 2018. Er zijn dan ook geen significant negatieve effecten op natuur.

4.9.2 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten:

- ▶ soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
- ▶ soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5);
- ▶ andere soorten (artikel 3.10).

Voor alle activiteiten met een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten is toetsing aan deze wet noodzakelijk. Beschermde soorten kunnen overal voorkomen. Bij de totstandkoming van een nieuw ruimtelijk plan, moet worden voorkomen dat conflicten met de soortenbescherming ontstaan en dient dus vooraf een beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming plaats te vinden.

Om de hiervoor genoemde reden is voor onderhavig plan een Natuurtoets en voortoets uitgevoerd door Fopma NatuurAdvies (datum 13 juni 2022, rapport 2022-564, versie 1.0). Dit onderzoek is als bijlage opgenomen bij deze toelichting. Uit het onderzoek komen de volgende bevindingen naar voren.

Vogels

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

De aanleg van de uitloopruinte wordt op het grasland en akker naast de bestaande stal (A) gecreëerd. De kans op verstoring van broedende vogels kan derhalve op voorhand worden uitgesloten, omdat de pluimveestal vogelwerend is gemaakt met het doel om interactie tussen pluimvee en wilde vogels te voorkomen.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn2 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli.

Op deze wijze zijn effecten op vogels met zekerheid uitgesloten.

Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied. Door de ingreep verandert er niets in de omgeving, zodat er ook geen vliegroutes of foerageergebieden verloren gaan. Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

Overige grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig voor strikt beschermde soorten. Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

Reptielen, amfibieën en vissen

Er zijn geen reptielen, amfibieën en vissen waargenomen in de directe nabijheid van het plangebied en het habitat is er ook niet optimaal voor. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Vlinders, libellen en juffers

Effecten op beschermde dagvlinders, libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Vaatplanten

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige diersoorten

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

De Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor de voorgenomen ingreep, mits de in de QuickScan genoemde voorwaarden in acht worden genomen. Bij de aanplant van de nieuwe beplanting wordt bovendien gebruik gemaakt van voor bijen en vogels gunstige soorten.

4.10 ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan met betrekking tot archeologie is het veiligstellen van de aanwezige (en aangetoonde) en de te verwachten archeologische waarden. Conform het Verdrag van Malta dient gestreefd te worden naar het behoud van archeologische resten in de archeologische verwachtingszones. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden.

Sinds 2007 kent Nederland de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, gewijzigde Monumentenwet 1988). Op basis van deze wet zijn gemeenten verplicht een archeologisch beleid te voeren. Daarbij hoort ook dat de archeologische waarden en verwachtingen binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt moeten worden. Verder stelt de Wamz 2007 dat gemeenten archeologieparagrafen moeten opnemen in ruimtelijke plannen. Het doel hiervan is om het 'bodemarchief' zoveel mogelijk te beschermen. De archeologische resten in de bodem vormen een belangrijke bron van informatie over het verleden. In het bijzonder voor die perioden of aspecten van het verleden waarvan geen of weinig schriftelijke bronnen bewaard zijn gebleven of waarover niet of nauwelijks is geschreven.

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau, zoals die in de oude wetten en regelingen gold, blijft gehandhaafd. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet, waarvan 1 januari 2023 de beoogde datum is dat deze wet in werking treedt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2023. Het betreft dan:

- ▶ vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten;
- ▶ verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op gebied van archeologie;
- ▶ bescherming van stads- en dorpsgezichten.

De archeologische waarden zijn in beeld gebracht op de AMK (Archeologische monumentenkaart in de provincie Groningen, Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, 2001). Binnen het besluitgebied komen blijkens de Archeologische Monumentenkaart geen archeologische monumenten of anderszins terreinen met een (hoge) archeologische waarde voor.

De gemeenteraad van de gemeente Midden-Groningen heeft in 2021 de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart met bijbehorend beleid herzien en vastgesteld. De

archeologische verwachtingskaart maakt voor het grondgebied van de gemeente Midden-Groningen duidelijk waar zich (mogelijke) archeologische resten kunnen bevinden. De kaart is hiervoor opgedeeld in zones met een hoge en een lage archeologische verwachting. Ter plaatse van onderhavig bedrijf is volgens de archeologische verwachtingskaart grotendeels sprake van een lage archeologische verwachting (zie figuur 4.4). In het vigerende bestemmingsplan is geen dubbelbestemming opgenomen die beoogd de (verwachte) archeologische waarden te beschermen.

Door de huidige inrichting van het terrein heeft bovendien reeds roering van de ondergrond plaatsgevonden. Derhalve zijn naar verwachting geen waarden meer in de ondergrond aanwezig en wordt archeologisch onderzoek niet noodzakelijk geacht. Het aspect archeologie vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkelingen. Mochten tijdens de bodemingrepen toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt een meldingsplicht.

Figuur 4.4 Fragment archeologische verwachtingskaart gemeente Midden-Groningen (bron: www.midden-groningen.nl)

Per 1 januari 2012 is de Modernisering Monumentenwet doorgevoerd via een wijziging van artikel 3.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening. In de toelichting van een bestemmingsplan of een ruimtelijke onderbouwing moet voortaan het volgende worden opgenomen: een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierdoor dienen cultuurhistorische waarden dus uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van ruimtelijke plannen.

In het besluitgebied zijn geen cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig. Dit aspect heeft dan ook geen consequenties voor het besluitgebied. Met het vigerende bestemmingsplan is aan het besluitgebied geen dubbelbestemming toegekend waarmee wordt beoogd cultuurhistorische waarden te beschermen. Uit kaart 7 bij de Omgevingsverordening Groningen blijkt dat het

besluitgebied ligt in een gebied dat is aangeduid als grootschalig open landschap. Dit heeft tot gevolg dat een ruimtelijk plan regels bevat die gericht zijn op de bescherming van de landschappelijke openheid. Het is in ieder geval verboden om hout te telen of een nieuw bos of een boomgaard aan te leggen. Het initiatief omvat dergelijke plannen niet. De overdekte uitloop wordt aansluitend aan de bestaande bebouwing gerealiseerd en de landschappelijke inpassing vindt ook plaats in de nabijheid van het initiatief en de bestaande bebouwing. De landschappelijke openheid blijft behouden. Ook wordt hiermee aangesloten bij de bestaande karakteristiek van het landschap. Ten aanzien van het aspect cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor de gewenste uitbreiding.

4.11 WATERPARAGRAAF

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Om de problemen van wateroverlast en verdroging het hoofd te bieden is een ingrijpende herinrichting van het watersysteem nodig. De Commissie Waterbeheer voor de 21^e eeuw pleit voor de toepassing van een drietrapsstrategie voor het waterbeheer:

- ▶ eerst vasthouden van het regenwater in het gebied waar het valt;
- ▶ vervolgens het bergen van wateroverschotten in speciaal daarvoor aangelegde voorzieningen of aangewezen gebieden;
- ▶ pas dan het water afvoeren via waterlopen en gemalen.

Sinds 1 november 2003 is voor alle ruimtelijke plannen de watertoets verplicht. De watertoets moet ervoor zorgen dat bij ruimtelijke plannen rekening wordt gehouden met ruimte voor water en watervoorzieningen. Dit verkleint de kans op problemen zoals overstroming door onvoldoende veilige dijken, wateroverlast door onvoldoende bergingsmogelijkheden voor hemelwater of een slechte waterkwaliteit. Het resultaat is een ruimtelijk plan dat waterbestendig is. Maar het gaat niet alleen om het voorkomen van problemen. Ruimte voor water kan ook de ruimtelijke kwaliteit en de leefomgeving van mens en dier verbeteren.

Onderhavig bedrijf is gelegen binnen het beheersgebied van het Waterschap Hunze en Aa's (hierna: het waterschap). Het waterschap is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (zie bijlage). De beantwoording van de vragen heeft ertoe geleid dat de 'korte procedure' gevolgd moet worden. Dit houdt in dat het waterschap in principe geen reactie zal geven op het plan in de verdere planprocedure. In uitzonderlijke gevallen kan uit een controle blijken dat er toch sprake is van een waterbelang. Het waterschap kan dan een aanvullende reactie geven op het plan.

4.11.1 Waterrelevant beleid

DELTAPROGRAMMA RIJKSOVERHEID

De overheid wil Nederland nu en in de toekomst beschermen tegen hoogwater en zorgen voor voldoende zoetwater. Ook wil de overheid ons land zo inrichten dat het klimaatbestendig en waterrobuust wordt. Het doel van het "Deltaprogramma" is dat de waterveiligheid, de zoetwatervoorziening en de ruimtelijke inrichting in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust zijn, zodat ons land de grotere extremen van het klimaat veerkrachtig kan blijven opvangen.

Het kabinet heeft besloten alle maatregelen en projecten van het "Deltaprogramma" te bundelen in zogenaamde 'deltaplannen': het "Deltaplan Waterveiligheid", het "Deltaplan Zoetwater" en (sinds 2018) het "Deltaplan Ruimtelijke adaptatie". De maatregelen kunnen aanpassingen van het fysieke systeem betreffen, zoals dijkversterkingen of pompen, maar ook ruimtelijke reserveringen voor toekomstige maatregelen of instrumenten om gewenst gedrag te stimuleren. Ook regionale maatregelen kunnen een plaats krijgen in de deltaplannen.

Het "Deltaplan Ruimtelijke adaptatie" omvat de maatregelen om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. In het plan staat hoe gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk het proces van ruimtelijke adaptatie willen versnellen en intensiveren. Daarvoor zijn in dit deltaplan zeven ambities opgenomen. Het deltaplan geeft aan welke doelen de partijen nastreven, hoe ze daaraan gaan werken en hoe ze de resultaten in beeld brengen. Bij het "Deltaplan Ruimtelijke adaptatie" hoort een actieplan met concrete acties en maatregelen.

WATERBEHEERPROGRAMMA 2022-2027

Waterschap Hunze en Aa's staat voor veilig, voldoende en schoon water. In het Waterbeheerprogramma heeft het waterschap de hoofdlijnen voor het beleid vastgelegd. Aangegeven is met welke ambities het waterschap de ontwikkelingen en opgaven op het gebied van veiligheid, voldoende water en schoon en ecologisch gezond water in hoofdlijnen willen oppakken. Ook is in het waterbeheerprogramma aangegeven hoe externe regelgeving en beleid doorwerken in het beleid en beheer van het waterschap. Het beleid van het Waterschap Hunze en Aa's staat op hoofdlijnen beschreven in het "Waterbeheerprogramma 2022-2027".

Belangrijk uitgangspunt van het "Waterbeheerprogramma 2022-2027" is dat de veiligheid voor de mens altijd voorop staat. Er mogen geen levensbedreigende situaties plaatsvinden. Voor dieren probeert het waterschap dat zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast probeert het waterschap materiele schade zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast is het de taak van het waterschap om te zorgen voor schoon en gezond water in sloten, beken, meren en kanalen. Dit is een ambitie van het waterschap zelf maar dit vloeit ook voort uit Europese regelgeving. Verder is het handelen van het waterschap gericht op duurzaam denken en handelen. Dat betekent dat het beheer goed moet zijn voor nu, maar ook voor later. De keuzes die het waterschap maakt zijn bovenal functioneel. Maar het waterschap heeft daarbij ook oog voor de omgeving. Het watersysteem is breed inzetbaar. Het waterschap zoekt actief de samenwerking met verschillende partijen. Daarmee wil het waterschap bereiken dat partijen elkaar inspireren en de kosten zo laag mogelijk blijven.

Door middel van vergunningverlening, toezicht en handhaving beoogt het waterschap te voorkomen dat activiteiten van derden een negatief effect kunnen hebben op de kwaliteit en het functioneren van het watersysteem. Uit de watertoets blijkt in dit geval dat het waterschap geen advies uit zal brengen over het plan. Watercompensatie is ook niet nodig gelet op de geringe toename van het verharde oppervlak. Het "Waterbeheerprogramma 2022-2027" vormt geen belemmering voor het initiatief.

KEUR WATERSCHAP

Voor waterhuishoudkundige ingrepen binnen het besluitgebied is de Keur van het Waterschap Hunze en Aa's van toepassing. De Keur is een waterschapsverordening die gebods- en verbodsbepalingen bevat met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. Op grond van de Keur is het onder andere verboden om, zonder een ontheffing van het waterschap, handelingen te verrichten waardoor het onderhoud, aanvoer, afvoer en/of berging van water kan worden belemmerd. Het initiatief heeft hier geen invloed op. De Keur van het waterschap vormt dan ook geen belemmering voor het initiatief.

4.11.2 Watertoets

De digitale watertoets is uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de korte procedure van toepassing is en dat het waterschap geen reactie zal geven op het plan gedurende de procedure. Het resultaat van het uitvoeren van de digitale watertoets is als bijlage bijgevoegd. Uit de digitale watertoets zijn geen belemmeringen voor het initiatief naar voren gekomen.

4.12 DIER- EN VOLKSGEZONDHEID

Naar de risico's van veehouderijen voor de gezondheid van mensen die in de omgeving van veehouderijen verblijven is recent veel onderzoek gedaan. In een uitgebreid onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) in plattelandsgemeenten met veel veehouderijen wordt een verhoogd aantal luchtwegklachten en gevallen van longontsteking gerapporteerd, vooral op locaties waar meerdere veehouderijen in de directe omgeving aanwezig zijn. Naar de oorzaak hiervan wordt nader onderzoek gedaan. Er wordt geen relatie gevonden met bepaalde diercategorieën, met uitzondering van geitenhouderijen. In de VGO-onderzoeken wordt aangegeven dat er sinds 2014 geen verhoogde kans op longontsteking gevonden wordt bij omwonenden van pluimveebedrijven.

Naast eventuele negatieve effecten zijn er positieve effecten gevonden: wonen in de buurt van een veehouderij blijkt een beschermend effect te hebben op het ontwikkelen van atopie, vooral op heel korte afstand van een veehouderij. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in de omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van kunnen hebben.

Het bedrijf aan de Zandwerf 2 ligt niet in een veedicht gebied. Er liggen minder dan 15 veehouderijen binnen een straal van 1 kilometer. In de VGO-onderzoeken wordt bij deze dichtheid geen verhoogd risico gevonden. Door de grote afstand tot andere veehouderijen is er ook geen risico op onderlinge beïnvloeding wat betreft ziektedruk. De risico's voor de gezondheid van omwonenden worden op grond van de resultaten uit de VGO-onderzoeken als zeer gering beoordeeld.

De "GGD-richtlijn medische milieukunde: Veehouderij en gezondheid" beschrijft de huidige kennis over dit onderwerp. De richtlijn is door de GGD 'en ontwikkeld, zodat ze op basis van dezelfde kennis over veehouderij en gezondheid kunnen adviseren. Deze informatie kan een gemeente gebruiken om de gezondheid van omwonenden mee te wegen bij beleidskeuzes voor de ontwikkeling van veehouderijen. De coördinatie van de richtlijn ligt bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

De GGD heeft twee uitgangspunten bij haar adviezen. De eerste is voorzorg: wees terughoudend met het plaatsen van gevoelige bestemmingen en veehouderijen binnen 250 meter van elkaar (bij geitenhouderijen binnen 2 kilometer). Gevoelige bestemmingen zijn bijvoorbeeld woningen, scholen, en ziekenhuizen. Het tweede uitgangspunt is het streven om de uitstoot van geur, stof, endotoxinen (kleine stukjes bacteriën) en ammoniak van veehouderijen te verminderen.

Binnen een straal van 250 meter van het besluitgebied zijn gevoelige objecten aanwezig, namelijk woningen aan de Oestlaan. In het plangebied wordt geen nieuwe woning beoogd. In paragraaf 4.3 is in het kader van een goede ruimtelijke ordening reeds onderbouwd dat er ter plaatse van omliggende gevoelige objecten sprake is van een goed woon- en leefklimaat in relatie tot fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}). De uitbreiding van onderhavig bedrijf betreft het realiseren van een overdekte uitloop aan de bestaande stal, waardoor de dieren meer ruimte krijgen. Er is geen sprake van een toename van het aantal dieren. Dit betekent dat de emissies van fijnstof, ammoniak en geur niet toenemen.

De dieren hebben geen buitenuitloop, zodat contact met in het wild levende dieren wordt voorkomen. Binnen het bedrijf worden de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen om de insleep van dierziekten

te voorkomen. Toegang tot de dierenverblijven is uitsluitend toegestaan met bedrijfskleding. Op het bedrijf is een kleedruimte met douches voor mensen die in de stallen moeten werken. Toegang tot de stallen is alleen toegestaan, nadat de hygiënesluis is doorlopen.

Het gebruik van antibiotica in de veehouderij is de laatste jaren belangrijk verminderd. In de vleeskuikenhouderij is het gebruik in de periode 2009-2019 met 83% gedaald. Antibioticaresistentie heeft geen directe invloed op omwonenden, maar wel mogelijk invloed op consumenten. Doordat er op het bedrijf nagenoeg geen antibiotica zal worden gebruikt is een verdergaand positief effect te verwachten in antibioticaresistentie bij mensen.

Het aspect (volks)gezondheid is betrokken in de ruimtelijke afweging van dit planvoornemen. Door de gelijkblijvende dieraantallen, managementmaatregelen en het feit dat er slechts weinig veehouderijen in de omgeving zijn gelegen, is de inschatting dat er geen effecten op de volksgezondheid zijn te verwachten. Deze inschatting is gemaakt op basis van meest recente wetenschappelijke inzichten omtrent de effecten van veehouderij op de omliggende omgeving.

5 UITVOERBAARHEID

5.1 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

De grond waarop de gewenste ontwikkelingen plaatsvinden, is in eigendom van initiatiefnemer. Omdat de nieuwbouw van de overdekte uitloop een particuliere ontwikkeling betreft, zijn hier voor de gemeente geen financiële consequenties aan verbonden. De ontwikkelingskosten worden geheel door de initiatiefnemer gedragen. De kosten welke verbonden zijn aan het doorlopen van de noodzakelijke procedures worden verrekend in de leges.

Het is niet de verwachting dat planschade optreedt. De uitbreiding van het bedrijf aan de Zandwerf 2 in Hellum zorgt namelijk niet voor een beperking van de activiteiten uitgevoerd door (agrarische) bedrijven in de omgeving. Bovendien is het aantal omwonenden beperkt. Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

5.2 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

In het kader van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt deze ruimtelijke onderbouwing voor overleg toegezonden aan het betrokken waterschap en die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De reacties die uit het wettelijk vooroverleg binnenkomen worden als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

De plannen worden afgewikkeld middels een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de zogenaamde 'buitenplanse afwijking'. Op deze vergunningsaanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure (artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) van toepassing. De uitgebreide procedure duurt 26 weken (soms verlengd met zes weken), waarna het college de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kan vaststellen. Het ontwerpbesluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning wordt vervolgens ter inzage gelegd voor de duur van 6 weken. De bekendmaking hiervan gebeurt in de Staatscourant en de gebruikelijke lokale media. Eenieder kan gedurende deze periode een zienswijze kenbaar maken. De reacties zullen worden samengevat en beantwoord. Tegen het uiteindelijke besluit kunnen belanghebbenden beroep instellen. De voornoemde procedure toont de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan aan.

6 CONCLUSIE

Aan de Zandwerf 2 te Hellum exploiteert initiatiefnemer een akkerbouwbedrijf in combinatie met een pluimveehouderij en loonbedrijf. Op het bedrijf zijn, naast de bedrijfswoning, de pluimveestal voor het houden van vleeskuikens, een aardappelopslag en werktuigenbergingen aanwezig. De pluimveestal is voorzien van een warmtewisselaar. Aan de pluimveestal is een ruimte aanwezig die is voorzien van een kantoor, een douche en toilet. Ook zijn voersilo's aanwezig. Conform de vigerende omgevingsvergunning milieu mogen in deze stal 27.500 vleeskuikens worden gehouden.

De initiatiefnemer wenst duurzamer te gaan produceren, door de vleeskuikens op het bedrijf meer leefruimte te geven; een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Daartoe wil het bedrijf – in het kader van dierenwelzijn – de vleeskuikenstal voorzien van een overdekte uitloop, waarbij rekening is gehouden met het aanwezige bebouwingspatroon en de landschappelijke kenmerken. Hierdoor blijft de ruimtelijke impact beperkt.

De beoogde herontwikkeling is niet geheel mogelijk binnen het huidige bouwvlak. In artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is bepaald dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Dit is aangetoond in onderhavige ruimtelijke onderbouwing.

Naast de stedenbouwkundige en landschappelijke toets en het ruimtelijk-planologische beleid zijn alle ruimtelijke en milieu hygiënische deelaspecten onderzocht. In deze ruimtelijke onderbouwing is nadrukkelijk gemotiveerd dat de gewenste uitbreiding zich verhoudt, zowel in negatieve als positieve zin, tot de aanwezige functies en waarden binnen het besluitgebied en in de directe omgeving ervan.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

▶ [Diertabel](#)

Diertabel

Datum : 1-6-2022

Naam aanvrager : Schepel Pluimvee
 Adres : Zandwerf 2
 Postcode en plaats : 9627 TE Hellum
 Adres bedrijf : Zandwerf 2
 Postcode en plaats : 9627 TE Hellum

Tel. : 0318-675400
 E-mail : info@agra-matic.nl
 Adviseur : Jan Bouwman
 Specialist

Vergund			Hw		8-12-1992		Ammoniakemissie			Toetsing Beh ammoniak			Geuremissie		Fijnstof	Fijn stofemissie PM2,5 *			Fijn stofemissie PM10		Toetsing Beh fijn stof PM10	
Diercategorie	Stal	RAV code	Huisvestingsstelsysteem	BWL/GL-nummer	Versie nummer	Aantal dieren	Kg NH ₃ p.pl.p.j.	kg NH3 totaal	Kolomindeling keuze A/B/C	Kg NH3 Best Hv	Kg NH3 Best Hv	Geuremissie-factor/dier	Geuremissie totaal in OU/s	reductie% tbv pluimvee**	Fijnstof PM2,5 in gr/dier/jr	Fijnstof PM2,5 totaal in gr/jr	Fijnstof PM2,5 totaal in gr/s	Fijnstof PM10 in gr/dier/jr	Fijnstof PM10 totaal in gr/jr	Fijnstof PM10 in gr/dier/jr	Fijnstof PM10 totaal in gr/jr	
Vleeskuikens	A	E 5.100	overige huisvestingsystemen	traditioneel		27500	0,068	1870,00		0	0,00	0,33	9075,00	0%	1,6	44.000	0,00140	22	605.000	0	0	
-	-	-	-	-	-	-	0	0,00	-	0	0,00	0	0,00	31%	0,0	-13.640	-0,00043	0	-187.550	0	0	
TOTAAL								1870,00		0,00	0,00	9075,00			30360	0		417.450		0		

* Op basis van het Wur Rapport 496: Emissiefactoren methaan, lachgas en PM2,5 voor stalsystemen, inclusief toelichting

voldoet niet aan Beh NH3

voldoet niet aan Beh PM10

** Bij meerdere nageschakelde technieken is het reductiepercentage berekend middels Veecombistof. Het berekende reductiepercentage is weergegeven bij de eerste nageschakelde techniek van de betreffende stal

Vergund			Wabo		19-9-2018		Wnb geen vvgb nodig		Ammoniakemissie			Toetsing Beh ammoniak			Geuremissie		Fijnstof	Fijn stofemissie PM2,5 *			Fijn stofemissie PM10		Toetsing Beh fijn stof PM10	
Diercategorie	Stal	RAV code	Huisvestingsstelsysteem	BWL/GL-nummer	Versie nummer	Aantal dieren	Kg NH ₃ p.pl.p.j.	kg NH3 totaal	Kolomindeling keuze A/B/C	Kg NH3 Best Hv	Kg NH3 Best Hv	Geuremissie-factor/dier	Geuremissie totaal in OU/s	reductie% tbv pluimvee**	Fijnstof PM2,5 in gr/dier/jr	Fijnstof PM2,5 totaal in gr/jr	Fijnstof PM2,5 totaal in gr/s	Fijnstof PM10 in gr/dier/jr	Fijnstof PM10 totaal in gr/jr	Fijnstof PM10 in gr/dier/jr	Fijnstof PM10 totaal in gr/jr			
Vleeskuikens	A	E 5.11	stal met luchtmengstelsysteem icm warmtewisselaar	BWL 2010.13.	V6	27500	0,021	577,50		0	0,00	0,33	9075,00	0%	1,6	44.000	0,00140	22	605.000	0	0			
Nageschakelde techniek	A	E 7.6	warmtewisselaar; 31% emissiereductie fijn stof	BWL 2011.02.	V3	27500	0	0,00		0	0,00	0	0,00	31%	0,0	-13.640	-0,00043	0	-187.550	0	0			
-	-	-	-	-	-	-	0	0,00	-	0	0,00	0	0,00	0%	0,0	0	0,00000	0	0	0	0			
TOTAAL								577,50		0,00	0,00	9075,00			30360	0		417.450		0				

* Op basis van het Wur Rapport 496: Emissiefactoren methaan, lachgas en PM2,5 voor stalsystemen, inclusief toelichting

voldoet niet aan Beh NH3

voldoet niet aan Beh PM10

** Bij meerdere nageschakelde technieken is het reductiepercentage berekend middels Veecombistof. Het berekende reductiepercentage is weergegeven bij de eerste nageschakelde techniek van de betreffende stal

Beoogd			Wabo		2022		Ammoniakemissie			Toetsing Beh ammoniak			Geuremissie		Fijnstof	Fijn stofemissie PM2,5 *			Fijn stofemissie PM10		Toetsing Beh fijn stof PM10	
Diercategorie	Stal	RAV code	Huisvestingsstelsysteem	BWL/GL-nummer	Versie nummer	Aantal dieren	Kg NH ₃ p.pl.p.j.	kg NH3 totaal	Kolomindeling keuze A/B/C	Kg NH3 Best Hv	Kg NH3 Best Hv	Geuremissie-factor/dier	Geuremissie totaal in OU/s	reductie% tbv pluimvee**	Fijnstof PM2,5 in gr/dier/jr	Fijnstof PM2,5 totaal in gr/jr	Fijnstof PM2,5 totaal in gr/s	Fijnstof PM10 in gr/dier/jr	Fijnstof PM10 totaal in gr/jr	Fijnstof PM10 in gr/dier/jr	Fijnstof PM10 totaal in gr/jr	
Vleeskuikens	A	E 5.11	stal met luchtmengstelsysteem icm warmtewisselaar	BWL 2010.13.	V6	27500	0,021	577,50	A	0,045	1237,50	0,33	9075,00	0%	1,6	44.000	0,00140	22	605.000	22	605.000	
Nageschakelde techniek	A	E 7.6	warmtewisselaar; 31% emissiereductie fijn stof	BWL 2011.02.	V3	27500	0	0,00	A	0	0,00	0	0,00	31%	0,0	-13.640	-0,00043	0	-187.550	0	0	
-	-	-	-	-	-	-	0	0,00	-	0	0,00	0	0,00	0%	0,0	0	0,00000	0	0	0	0	
TOTAAL								577,50		1237,50	0,00	9075,00			30360	0		417.450		605.000		

* Op basis van het Wur Rapport 496: Emissiefactoren methaan, lachgas en PM2,5 voor stalsystemen, inclusief toelichting

voldoet aan Beh NH3

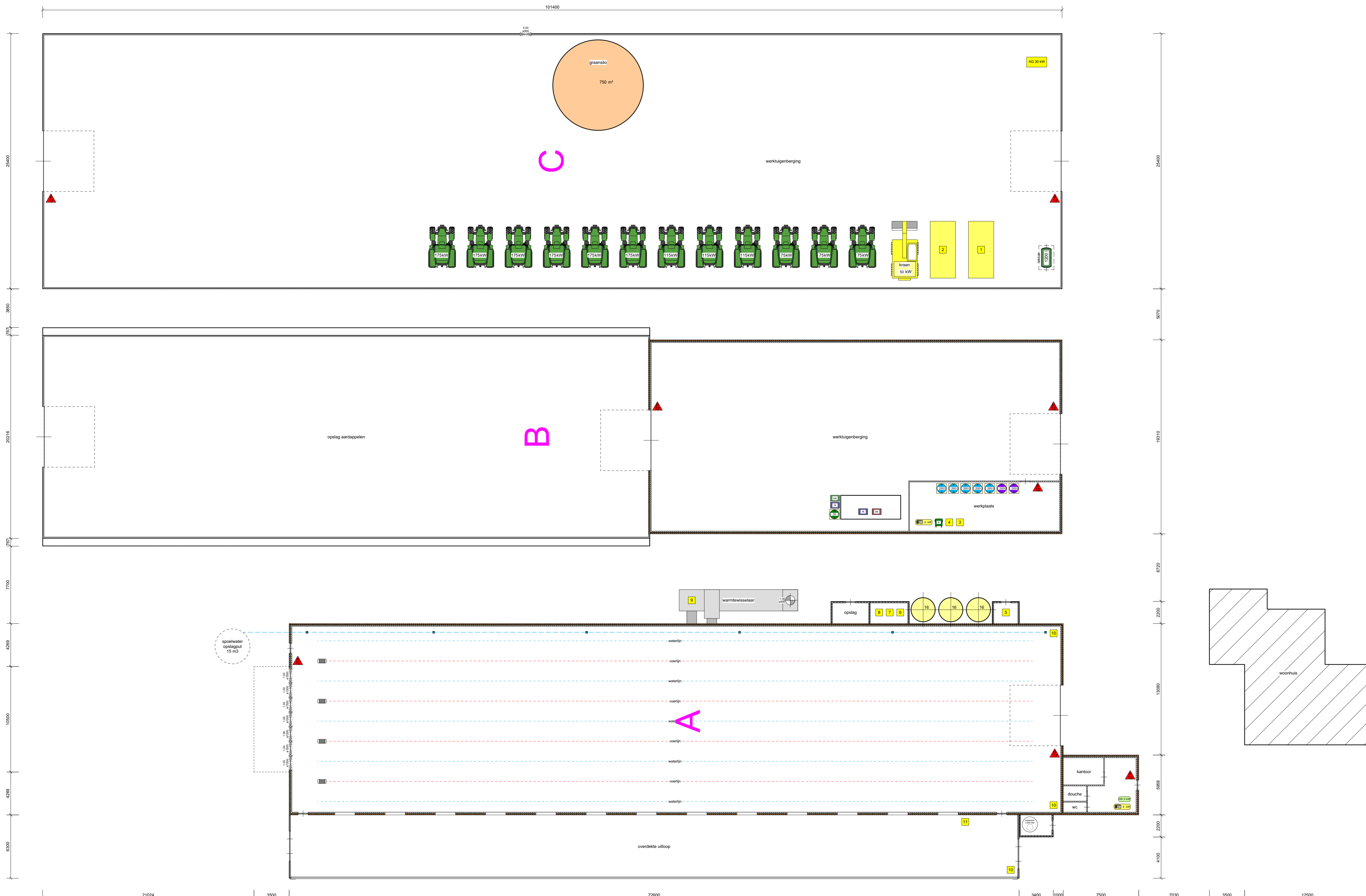
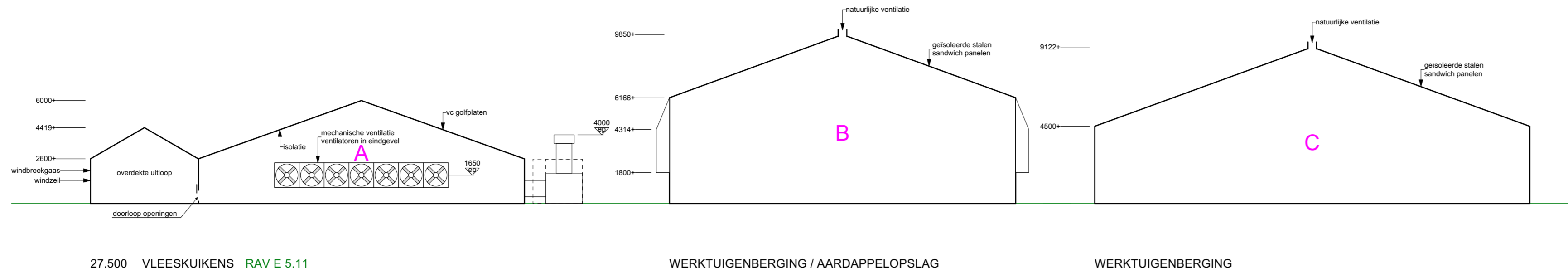
voldoet aan Beh PM10

** Bij meerdere nageschakelde technieken is het reductiepercentage berekend middels Veecombistof. Het berekende reductiepercentage is weergegeven bij de eerste nageschakelde techniek van de betreffende stal

BIJLAGE 2

▶ Milieutekening bedrijf Zandwerf 2 in Hellum

RENVОО

ALGEMEEN

Staldoorsneden zijn genomen op de plaats en in de richting van de stalletter

GEVELOPENINGEN

- deuropening
- raamopening

MATERIALEN

- metaalwerk spouwmuur
- metaalwerk binnenwand
- prefab gewelklement (140 mm)
- stalen profielplaat

LEIDINGEN

- spoeiwatersysteem met schroefpompje

VENTILATOREN

ventilator verticale luchtstroom	1	1 kW
ventilator horizontale luchtstroom	8	11 kW

ELEKTROMOTOREN

hogedrukreiger waarin aangegeven het vermogen	1	5 kW
aandrijving voerlijn	4	4 kW
lesapparaat waarin aangegeven het vermogen	1	4 kW
compressor waarin aangegeven het vermogen	2	8 kW

VERBRANDINGSMOTOREN

noodaggregaat (n.a.) waarin aangegeven vermogen	1	30 kW
tractor waarin aangegeven het vermogen	12	1620 kW
mobiele kraan waarin aangegeven het vermogen	1	50 kW

TANKS - VATEN - OPSLAG - SILO'S

dieselstank volgens PGS 39	1	1200 L
opslag motorolie in vat in lekbak	5	1000 L
opslag afgewerkte olie in vat in lekbak	2	400 L
medicijnkast	1	5 kg
reinigings- ontsmettingsmiddelenkast	2	125 L
bestrijdingsmiddelenkast	1	0 kg
opslag zuur inIBC	1	25 L
veevoedersilo waarin aangegeven tonnage	3	48 ton
droge grondstoffenlo waarin aangegeven inhoud in m³	1	0 m³

BRANDVEILIGHEID

handbrandblusser	8	96 kg
------------------	---	-------

DIVERSEN

1	combine	1	80 kW
2	mobile mestank	1	50 kW
3	orkelzaag	1	2 kW
4	kolomboormachine	1	1 kW
5	voerweger	1	0 kW
6	regekast	1	0 kW
7	betrengingsinstallatie	1	2 kW
8	ontperringsinstallatie	1	0 kW
9	warmteiselaar	1	15 kW
10	aandrijving lichtkast	3	1,05 kW
11	aandrijving schuiven uitloopopeningen	1	0,5 kW

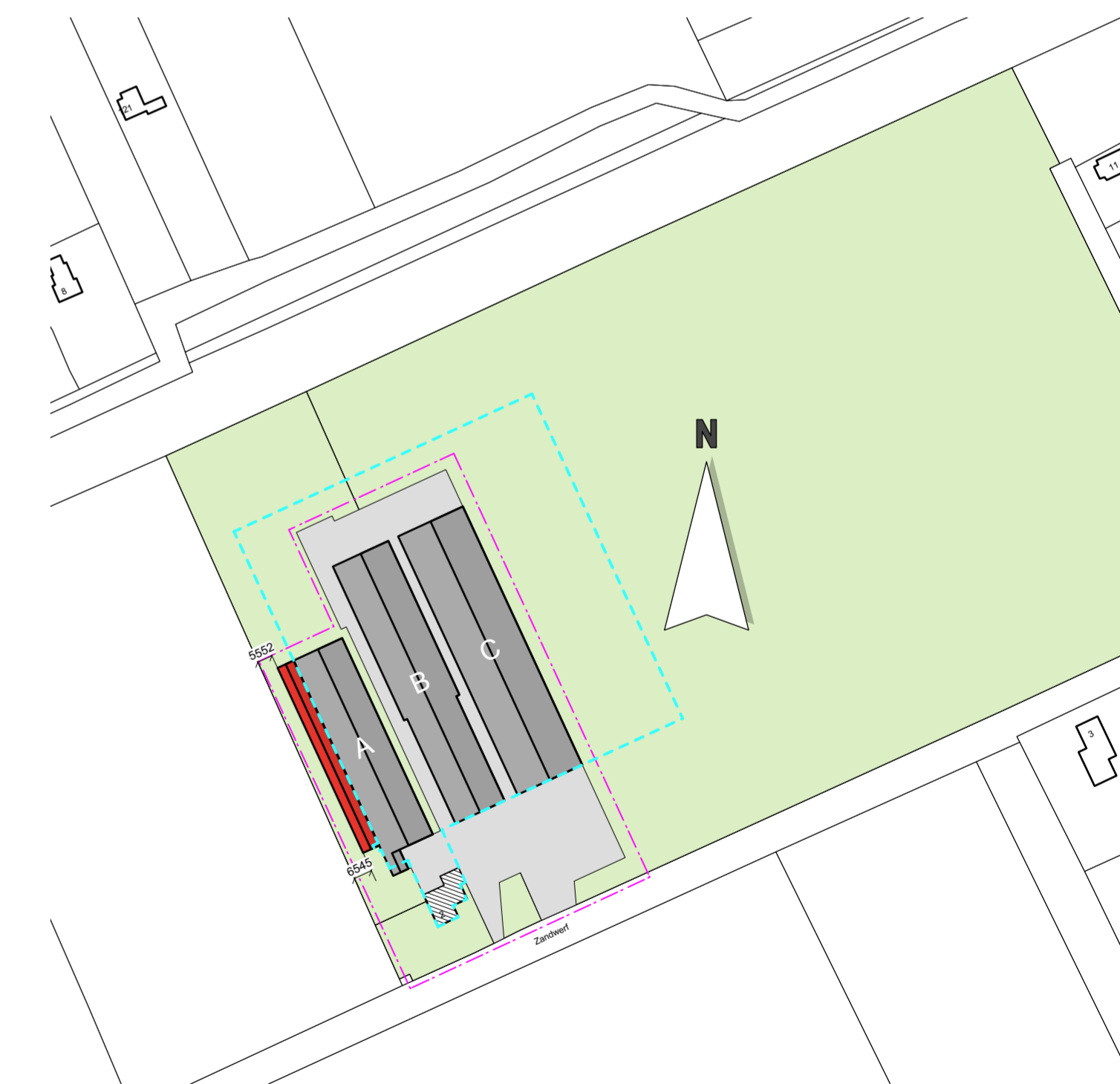
TOTALEN

Elektrisch vermogen	55,05 kW
Verbrandingsmotorisch vermogen	1830 kW

SITUATIE

kadastrale gemeente: Slochteren
sectie: R nr: 49,482,581
schaal: 1:2000

perceel	1,54 ha
bouwtak vigerend	
gebouw bestaand	
gebouw nieuw	
bedrijfswooning	
ontliggende bebouwing	
grens van de inrichting	
erfverharding	

TEKENING NIET GESCHIKT VOOR UITVOERING

PROJECT Melding Activiteitenbesluit (Barim) voor het bedrijf aan de Zandwerf 2 te Hellum	ADVISEUR: GETEKEND: CONTROLE:	J. Bouwman MK	PROJECTNR: 656601
ONDERWERP Plattegrond, doorsneden en situatieschets	SCHAAL: FORMAAT: DATUM:	1:200 594 x 950 24 januari 2022	TEKENINGNR: Ma-22
OPDRACHTGEVER Schepel vastgoed BV Zandwerf 2 9627 TE Hellum	WUZ A: WUZ B: WUZ C: WUZ D: WUZ E:		

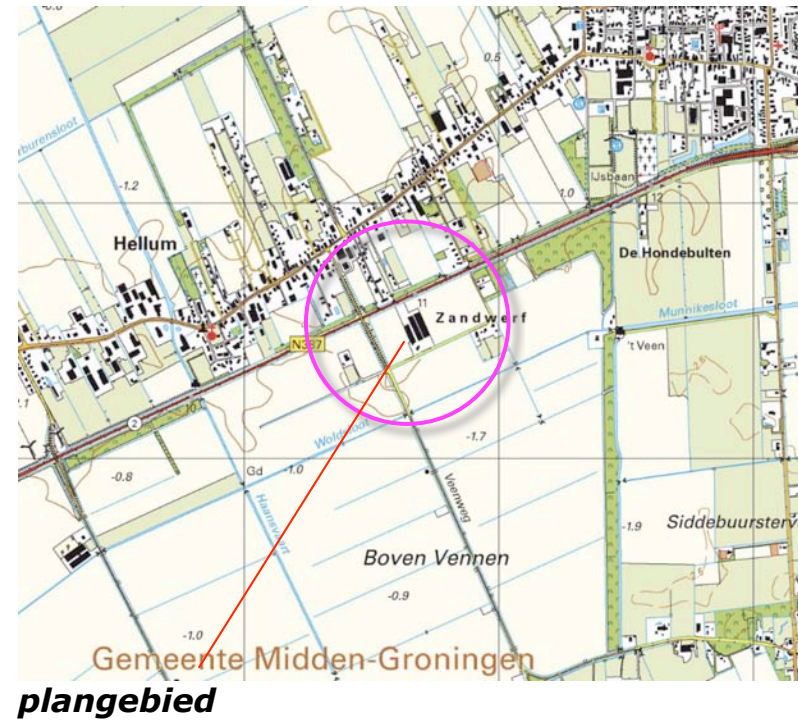
BIJLAGE 3

▶ Landschappelijk inpassingsplan

LIGGING ,

Het plangebied is gelegen ten zuidoosten van de kern Hellum. Zie de markeringen in de uitsnede van de topografische kaart hieronder en de luchtfoto rechts.

plangebied

HISTORIE - 1908

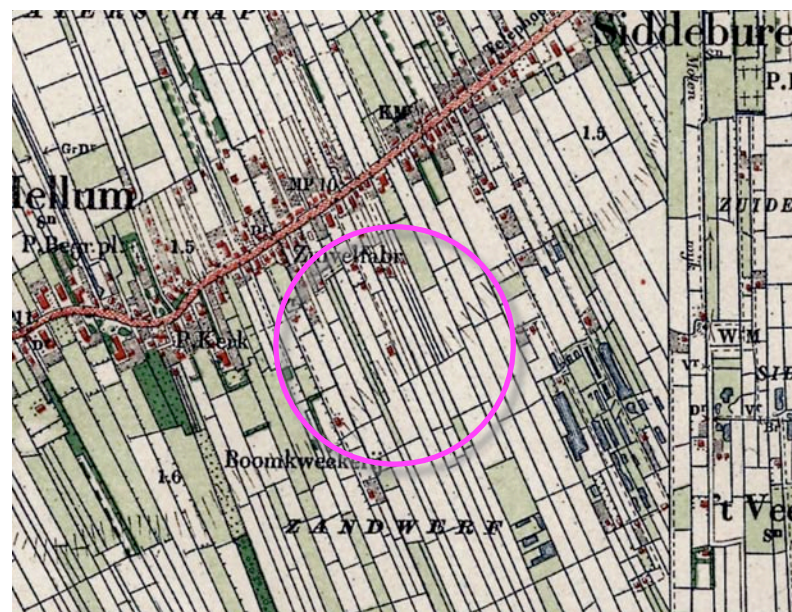
In 1908 werden ter hoogte van het plangebied een aantal smalle, langgerekte percelen met bouwland aangetroffen. Ten noordwesten hiervan bevonden zich enkele kleinere bebouwingen. Ten noordwesten hiervan bevond zich destijds al een sterk verdicht deel van de lintbebouwing Hellum. Hellum is ontstaan op een zuidwest-noordoostgerichte, door het ijs opgestuwde zandrug. Vanaf de rug werden de lager gelegen gronden ontgonnen en in gebruik genomen als akkerland. De hoger gelegen gronden bestonden hoofdzakelijk uit lemig zand. In de lager gelegen delen werden veen- en kleilagen aangetroffen. Ten zuidwesten van het plangebied werd in 1908 de boomkwekerij Zandwerf aangetroffen.

karacteristiek

De landschappelijke context is te kenschetsen als de rand van een zandrug in een oudere ontginning. Kenmerkend voor de erven in deze context is het voorkomen van;

- a) hagen, boomgaardjes, bomengroepen of solitaire bomen nabij de bebouwing,
- b) groensingels, bomenrijen of restbosjes aan de veldkanten.

Zie de uitsnedes van de topkaart uit 1908 hieronder en de projectie in de luchtfoto rechts.

uitsnede topkaart 1908

in 1908 al sterk verdichte lintbebouwing

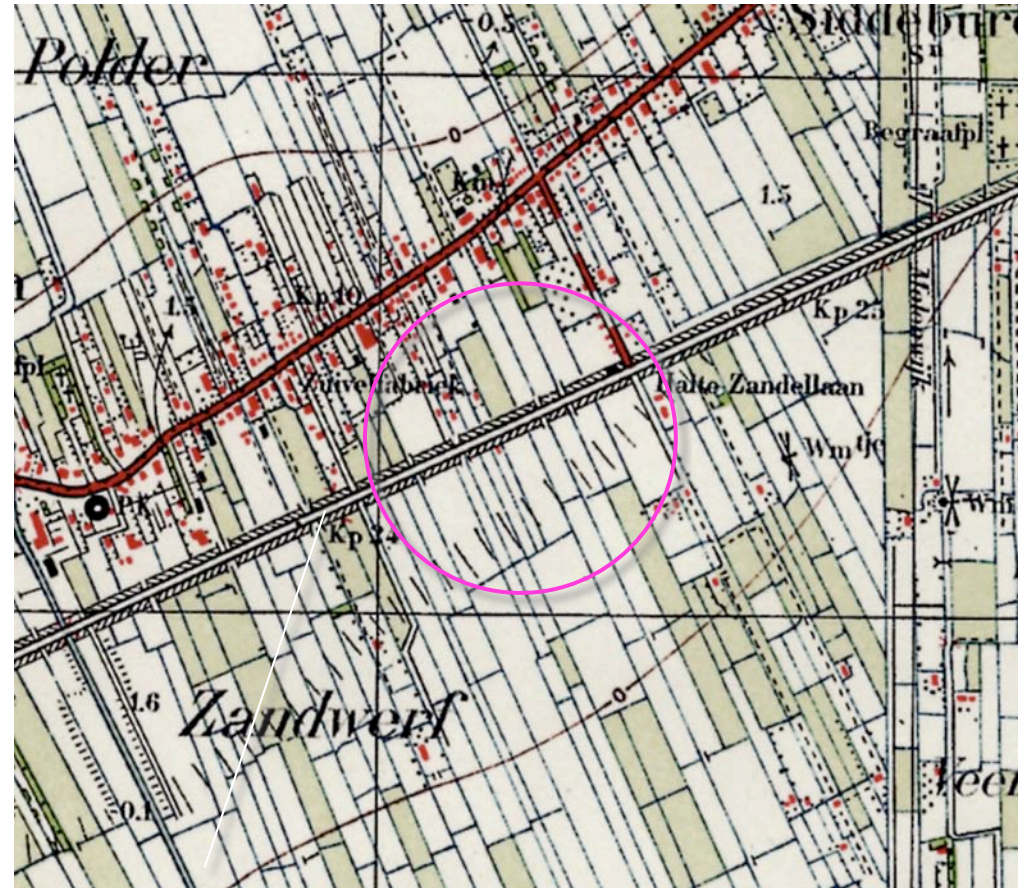
enkele kleinere bebouwingen

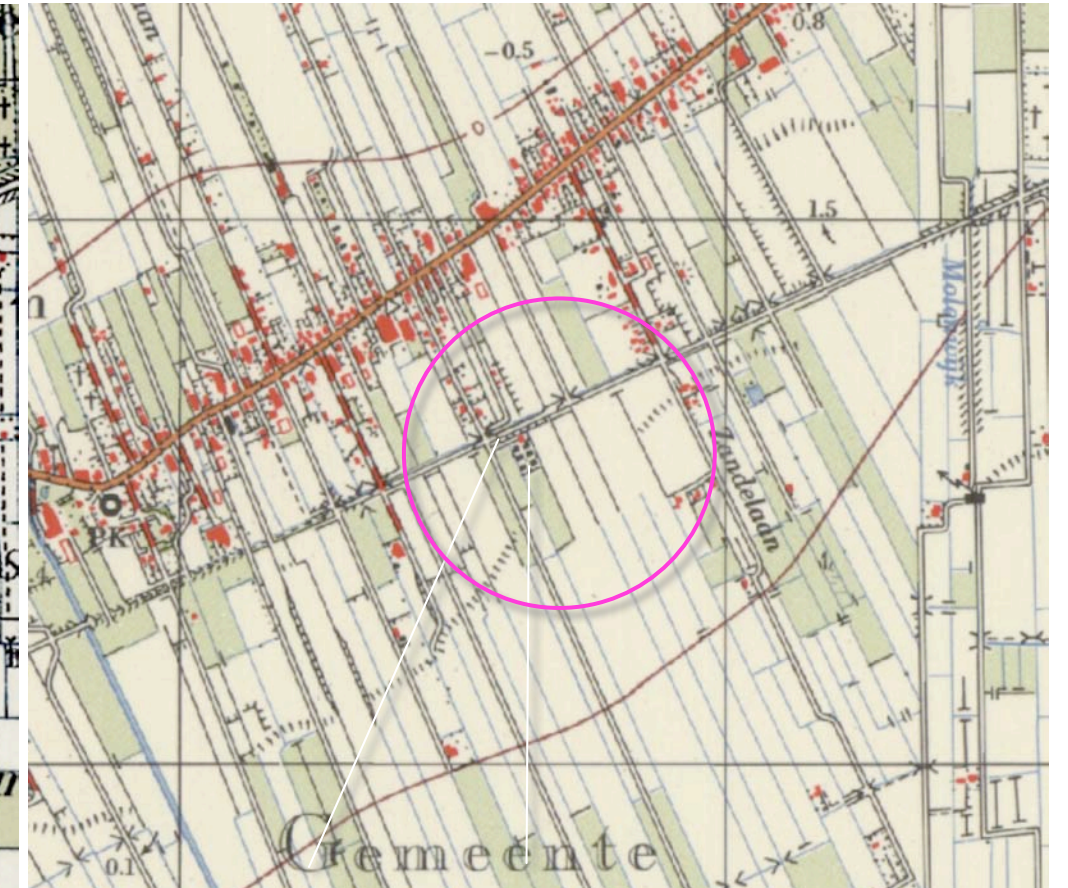
Uitsnede topkaart 1908; smalle percelen akkerland

HISTORISCHE ONTWIKKELING 1

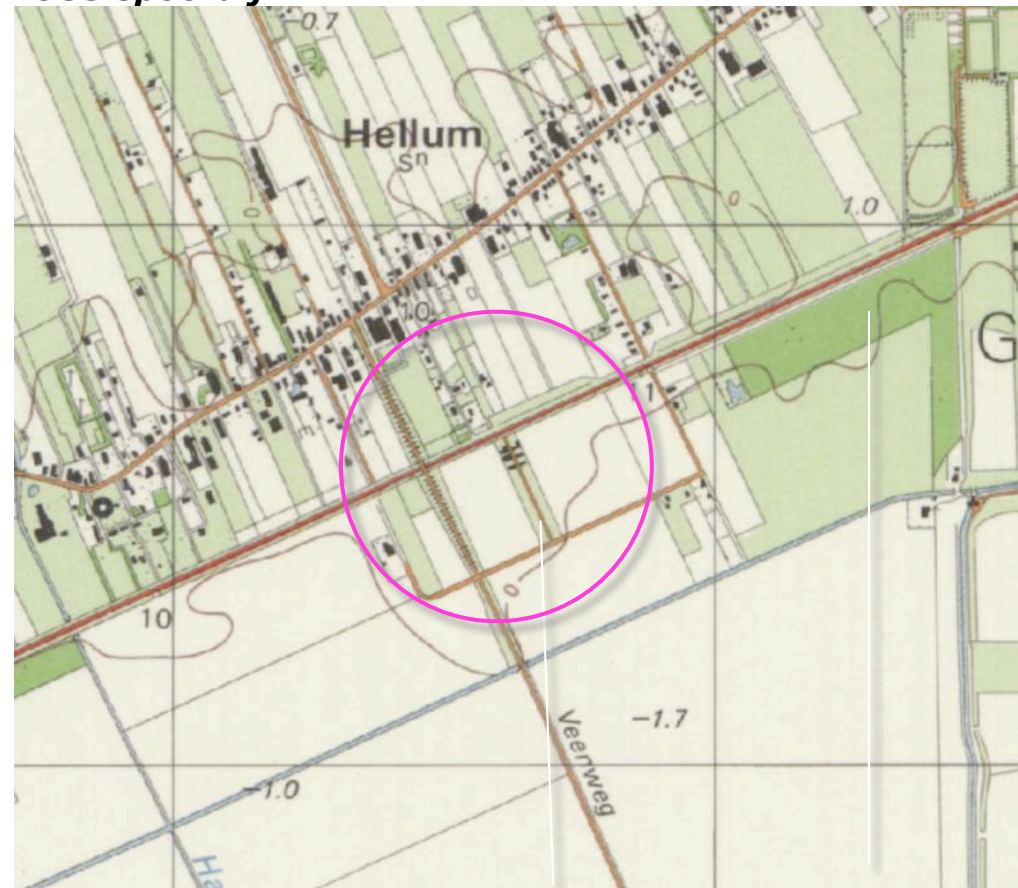
In de eerste decennia van de 20ste eeuw wordt de spoorlijn Delfzijl-Groningen ten noordwesten van het plangebied gerealiseerd. In de periode rond de Tweede Wereldoorlog raakt deze in onbruik. Na de oorlog wordt het traject in gebruik genomen als normale verkeersweg. In 1962 worden ter hoogte van het plangebied een zevental kleinere gebouwen aan de zuidoostkant van de weg in de kaarten aangetroffen. Waarschijnlijk betreft dit schuren voor de opslag van aardappelen en machinebergingen. Zie karteringen uit 1935 en 1962 rechtsboven. In de zeventiger jaren wordt een ruilverkaveling ten zuidoosten van de huidige N387 doorgevoerd. Ten zuidoosten van het plangebied maken de smalle percelen plaats voor een grootschalige blokverkaveling. De wegenstructuur wordt herzien. Ten zuidoosten van het plangebied wordt de huidige weg Zandwerf aangelegd. In 1982 wordt het plangebied ontsloten via een op de Zandwerf aantakkend pad. In de navolgende jaren worden groenstroken en bomenrijen langs de provinciale weg gerealiseerd. Zie de uitsnedes van de topografische kaarten uit 1982 en 1995 rechtsonder.

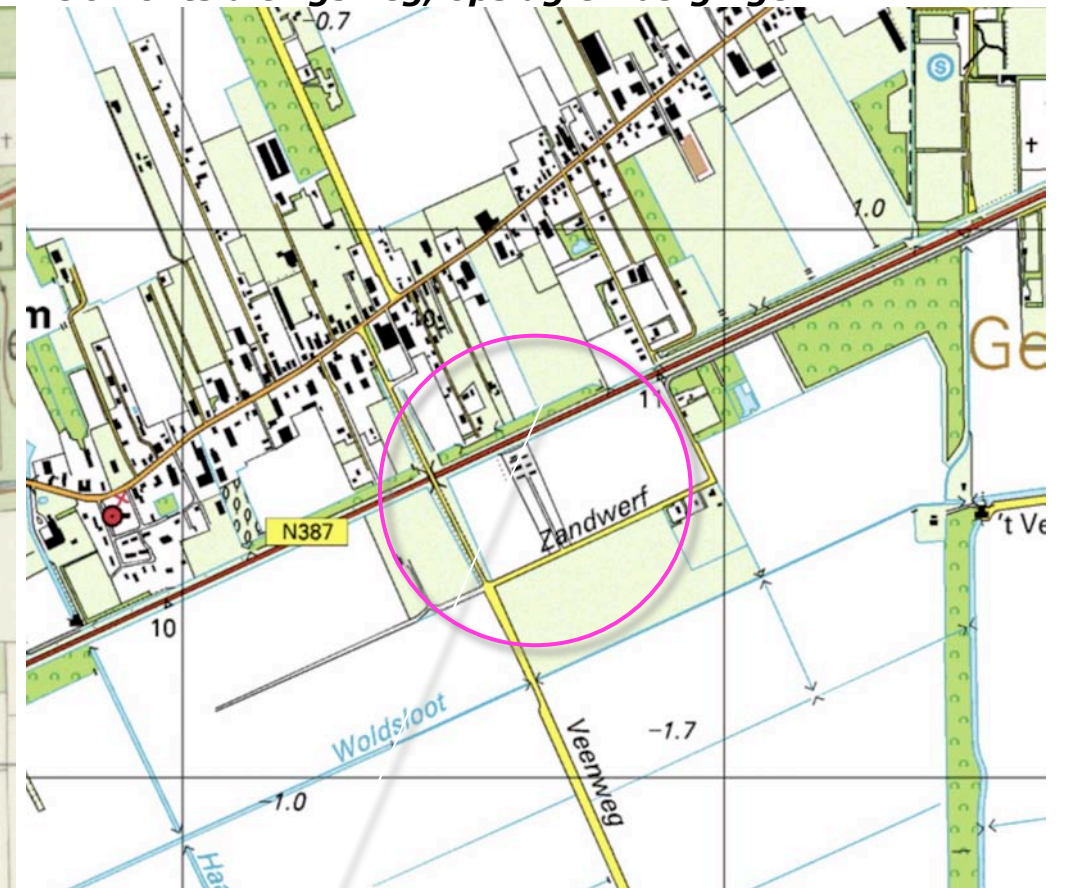
1935 spoordijk

1962 ontsluitingsweg, opslag en bergingen

1982 ruilverkaveling, ontsluiting op Zandwerf, bos

1995 beplanting langs de N387

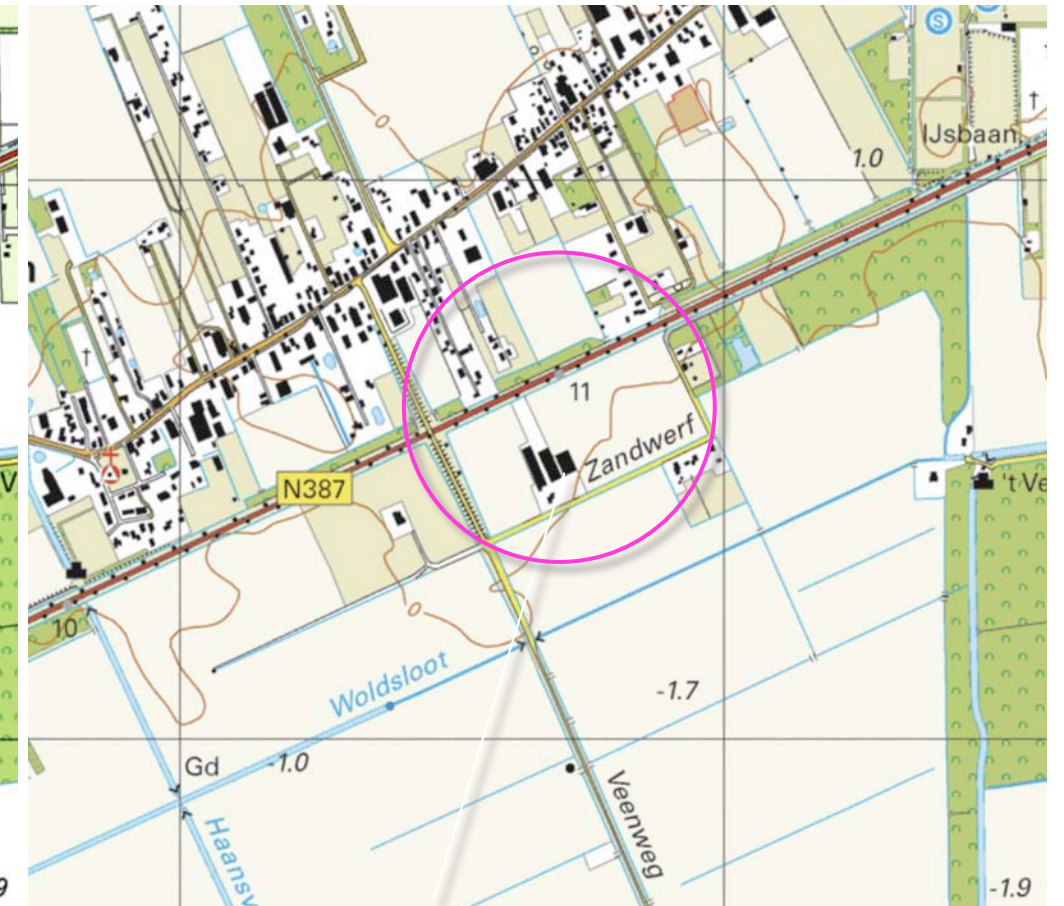
HISTORISCHE ONTWIKKELING 2

Rond de eeuwwisseling wordt een stal, een berging en een bedrijfswoning aan de zuidoostkant van het plangebied gerealiseerd. Vervolgens wordt een berging aan de noordoostkant bijgebouwd. Zie de karteringen uit 2005 en 2011 rechtsboven.

In de loop van de navolgende jaren worden de bergingen in noordwestelijke richting uitgebreid. Zie de uitsnedes van de topografische kaarten uit 2014 en 2017 rechtsonder.

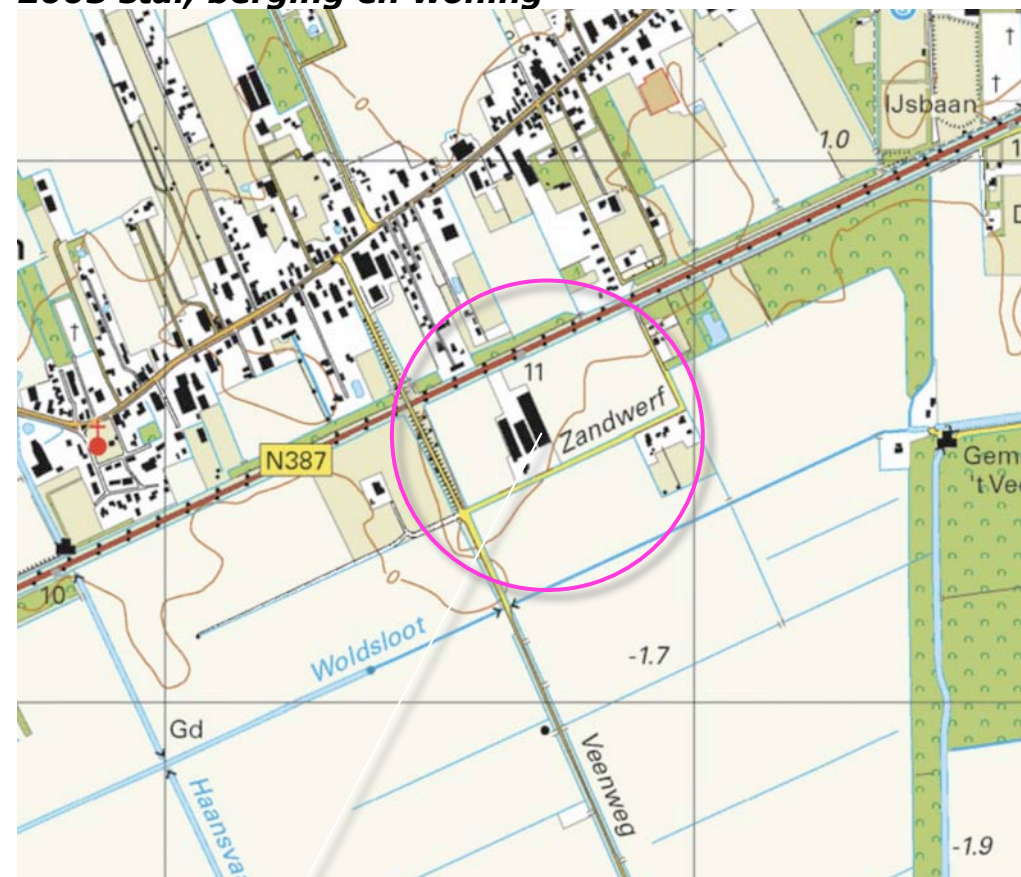
2005 stal, berging en woning

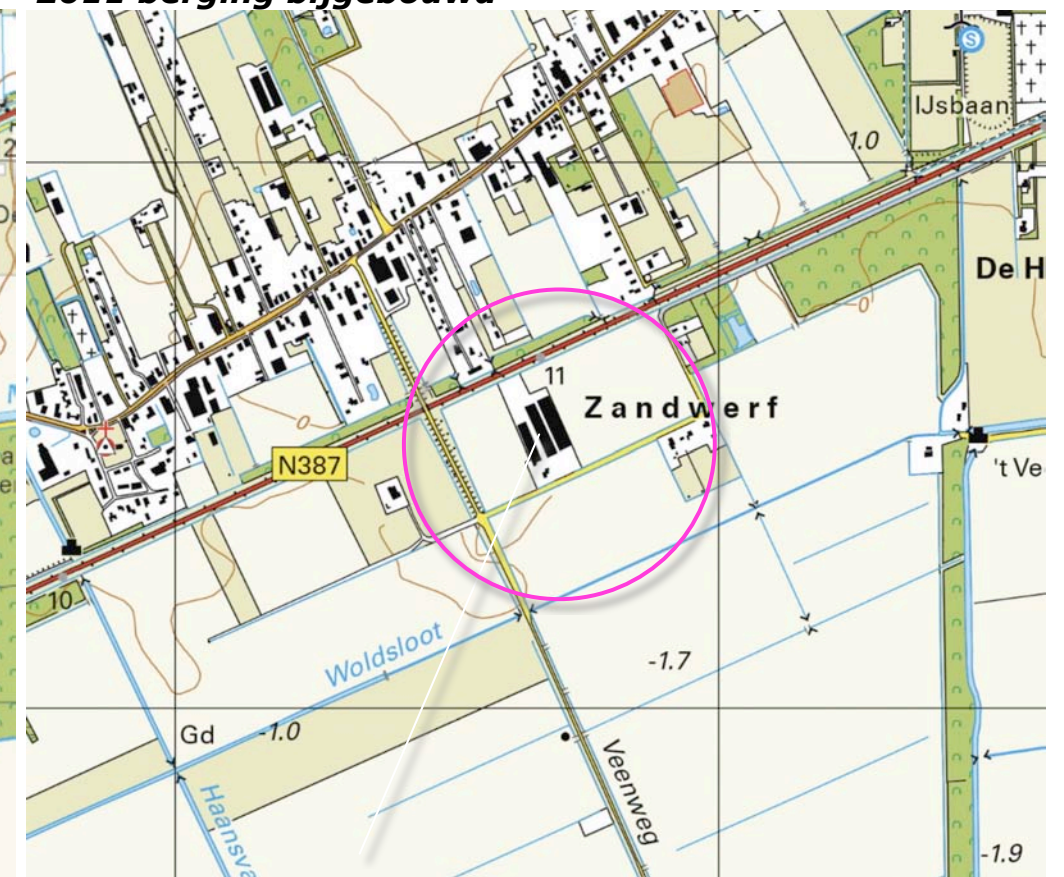
2011 berging bijgebouwd

Conclusie

Het plangebied te kenschetsen als bouwland in een oudere ontginning, bestaande uit langgerekte smalle, noordwest-zuidoostgerichte percelen. Het werd oorspronkelijk ontsloten via de ter hoogte van het voormalig spoor gelegen Hoofdweg, de huidige N387. In de zeventiger jaren werd een ruilverkaveling doorgevoerd; de smalle percelen maakten plaats voor een grootschalige open blokverkaveling. Ten noordoosten en oosten van het plangebied werd bos aangeplant. Het plangebied werd ontsloten via de Zandwerf. Na de eeuwwisselingen werd een stal, een berging en een bedrijfswoning aan de Zandwerf gerealiseerd. Nadien werd nog een berging bijgebouwd. De bergingen werden vervolgens verlengd.

2014 berging aan de noordoostkant verlengd

2017 in het midden gelegen berging verlengd

HUIDIG RUIMTELIJK KADER

Het plangebied is sinds de ruilverkaveling gesitueerd aan de rand van een door openheid getekend agrarisch landschap. Het huidige ruimtelijk kader wordt gevormd door navolgende elementen;

- a) de bomenrijen en groensingels langs de N387,
- b) de ten oosten gelegen bossen,
- c) de opgang naar de brug over de N387, ten westen van het plangebied,
- d) de bebouwing en beplanting op de omliggende bebouwde erven.

Zie de markeringen in de luchtfoto rechts.

a) bomenrijen en groensingels

b) ten oosten gelegen bossen

c) opgang over de brug

d) bebouwing en beplanting op bebouwde erven

BELEVING

Betreffende de ruimtelijke beleving is een onderscheid te maken in de beleving vanaf;

- a) de nabij de bossen in een zandweg overgaande en vervolgens doodlopende weg, Zandwerf,
- b) de provinciale weg, N387,
- c) de in zuidoostelijke richting voerende Veenweg.

Zie de markeringen in de luchtfoto rechts en de fotos op de navolgende pagina.

3D BEELDEN ZANDWEG

1+2) Komend uit het zuidwesten toont zich de stal aan de westkant aanvankelijk open aan de passant; nabij het plangebied wordt het beeld bepaald door de sierbeplanting in de tuin, rond de woning. De beplanting rond de woning toont in de benadering een nogal gesloten beeld, de woning wordt in hoge mate afgeschermd.
3+4) Komend uit het noordoosten is gedurende langere tijd een zicht op de bergingen aan de noordoostkant van het plangebied mogelijk. De maat en schaal van de gebouwen is vrij fors maar sluit aan bij de diepte van het doorzicht en de 'oneindigheid' van de langgerekte begrenzing en structuurdrager; de bomenrijen langs de N387. Ter hoogte van het plangebied wordt het beeld bepaald door de dynamiek op het voorerf. Zie de foto's rechts en de markeringen in de luchtfoto hieronder.

standplaats fotograaf

1+2) uit het zuidwesten; de stal toont zich open aan de passant, de woning wordt in hoge mate afgeschermd..

...door de sierbeplanting in de tuin rond de woning.

3+4) uit het noordoosten; zicht op de bergingen. Maat en schaal zijn vrij fors, maar sluiten aan bij de diepte en ..

...structuurdrager. Ter hoogte van het plangebied wordt het beeld bepaald door dynamiek op het voorerf.

3D N387 EN VEENWEG

1+2) Vanaf de N387 is gedurende langere tijd een zicht op de flanken en de achterkant van het plangebied mogelijk. De gebouwen tonen zich kaal aan de passanten. Maat en schaal verlenende beplantingselementen ontbreken.

3) Vanaf de Veenweg ten zuidwesten van het plangebied zijn doorzichten over grotere afstand op de zuidoostkant mogelijk; de beplanting rond de woning verbindt het plangebied met de groene horizon.

4) Vanaf de Veenweg op de opgang naar de brug, zijn doorzichten op de zuidwestkant mogelijk. De gebouwen tonen zich kaal aan de passant. Enkele beplantingselementen zouden maat en schaal verlenen, het plangebied sterker in het maaiveld verankeren .
Zie de foto's rechts en de markeringen in de luchtfoto hieronder.

standplaats fotograaf

conclusie

Het plangebied is gesitueerd aan de rand van een door openheid gekleurd landschap. De aanwezige beplanting is geconcentreerd rond de woning. De bedrijfsgebouwen sluiten qua maat en schaal aan bij de open context. De gebouwen tonen zich echter overwegend kaal. Maat- en schaal verlenende, het plangebied met de groene horizon verbindende beplantingselementen ontbreken.

1+2) Vanaf de N387 is gedurende langere tijd een zicht op de flanken en de achterkant. De gebouwen tonen..

... zich kaal aan de passant. Maat- en schaal verlenende beplantingselementen ontbreken.

3) Zicht op de zuidoostkant; de beplanting bij de woning verbindt het plangebied met de groene horizon.

4) Doorkijk zuidwestkant; enkele bomen zouden maat en schaal toevoegen, de bebouwing sterker verankeren.

PLANGEBIED 1:1000

Het plangebied omvat het kadastraal perceel 482, 581 en delen van 49, gelegen in de kadastrale sectie R van de kadastrale gemeente Slochteren. Zie de aanduiding in de luchtfoto rechts.

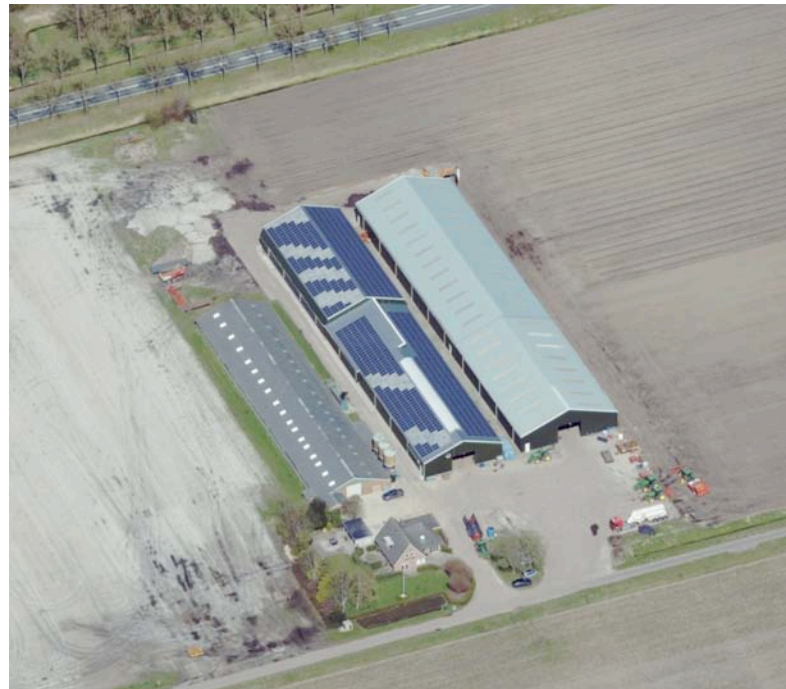
plangebied

SITUATIE - BEBOUWING

De aanwezige bebouwing bestaat uit navolgende elementen;

- een pluimveestal,
- een bedrijfswoning,
- twee loodsen met een aardappelopslag, materiaal- en machinebergingen.

Zie de vogelvlucht hieronder en de markeringen in de luchtfoto rechts.

vogelvlucht situatie

pluimveestal

bedrijfswoning

ZONERING EN ONTSLUITING

Het plangebied wordt ontsloten via twee inritten aan de Zandwerf. De ruimte tussen de gebouwen en ten zuidoosten van de bedrijfsgebouwen is verhard. Het gebied rond de woning is in gebruik als tuin. De overige delen betreffen stukjes grasland en akkerland.

voorerf en achtererf

Het plangebied onder te verdelen in het voorerf met de woning, tuin en verhardingen en het achtererf met de bedrijfsgebouwen.

Voor- en achterkant

De zuidoostkant en zuidwestkant presenteren het erf aan de passanten. De noordwestkant is te beschouwen als de achterkant, de noordoostkant als de ontwikkelingskant; eventuele uitbreidingen zullen aan deze zijde worden vormgegeven. Zie de markeringen in de luchtfoto rechts.

AANWEZIGE BEPLANTING

De aanwezige beplanting is geconcentreerd in de tuin en bestaat uit de navolgende elementen;

- a) een strook met overwegend uit siersortiment bestaande struiken en bomen (coniferen, sierpruim) aan de zuidwestkant. In deze strook bevinden zich enkele berken en boomvormers die als landschappelijk sortiment zijn te rangschikken.
- b) siergroen en als landschappelijk sortiment te rangschikken hagen bestaande uit liguster, enkele leibomen (lindes), een groep bolesdoornen aan de zuidoostkant van de woning twee forse bomen (siersortiment) in 'het eiland' tussen de inritten.

Conditie en waardering

De aanwezige beplanting verkeert in het algemeen in redelijke tot goede conditie. De bomen in het eiland tussen de oprit verkeren in minder goede conditie, zullen op termijn moeten worden vervangen. De berken en ligusterhagen sluiten goed aan bij de kenmerken van de landschappelijke context.

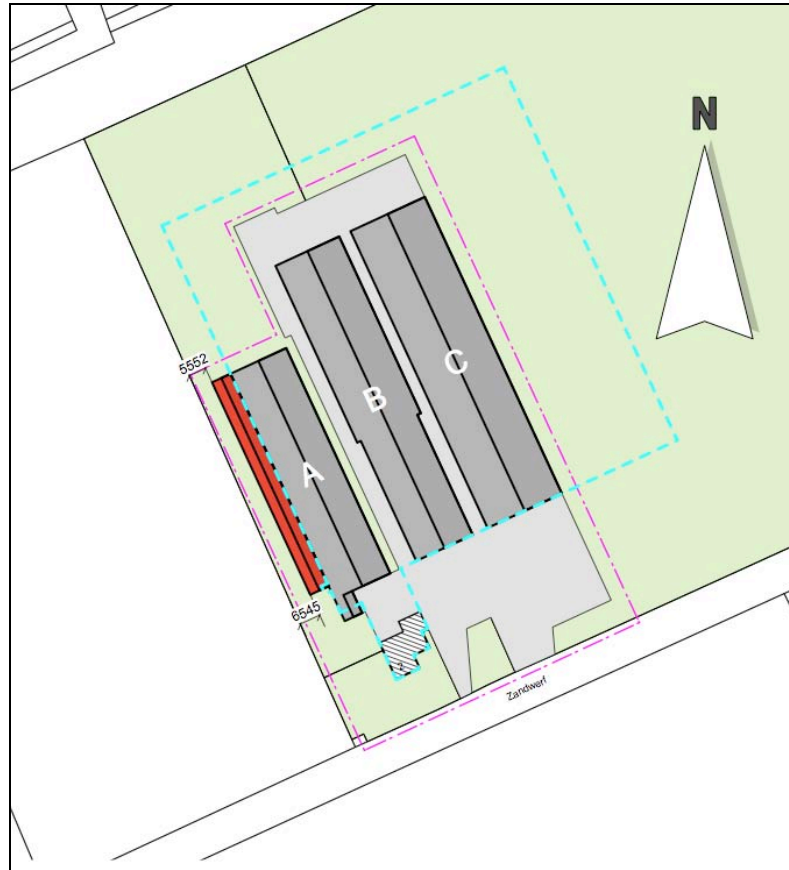

a) siersortiment, enkele berken

b) ligusterhagen, linde, bolesdoorn, siersortiment

ONTWIKKELING

In het kader van dierenwelzijn zal de pluimveestal aan de zuidwestkant worden uitgebreid met een overdekte uitloopruimte. Zie de markeringen in de luchtfoto rechts en de uitsnede van de door Agra-Matic opgestelde situatietekening hieronder.

situatietekening Agra-Matic

een overdekte uitloopruimte

ONTSluitING & INFILTRATIE

Ten behoeve van het bouwplan hoeft geen beplanting te worden gerooid. Het wordt ontsloten via de aanwezige verharding, er hoeft geen nieuwe verharding te worden gerealiseerd. Het van het dak vrijkomende hemelwater zal worden opgevangen en infiltreren in een greppel ten zuidwesten van de uitloop.

infiltratiegreppel

CONCLUSIES

In het voorafgaande kwam het navolgende naar voren:

De landschappelijke context is te kenschetsen als de rand van een zandrug in een oudere ontginning. Kenmerkend voor erven in deze context; hagen, boomgaardjes, bomengroepen of solitaire bomen nabij de woning, groensingels, bomenrijen of restbosjes aan de veldkanten.

Het plangebied bestond uit langgerekte smalle, noordwest-zuidoostgerichte percelen, werd ontsloten via de ter hoogte van het voormalig spoor gelegen Hoofdweg. In de zeventiger jaren werd een ruilverkaveling doorgevoerd; de smalle percelen maakten plaats voor een grootschalige open blokverkaveling. Ten noordoosten en oosten van het plangebied werd bos aangeplant. Het plangebied werd ontsloten via de Zandwerf. Na de eeuwwisseling werd een stal, een berging en een bedrijfswoning aan de Zandwerf gerealiseerd. Nadien werd nog een berging bijgebouwd. De bergingen werden verlengd.

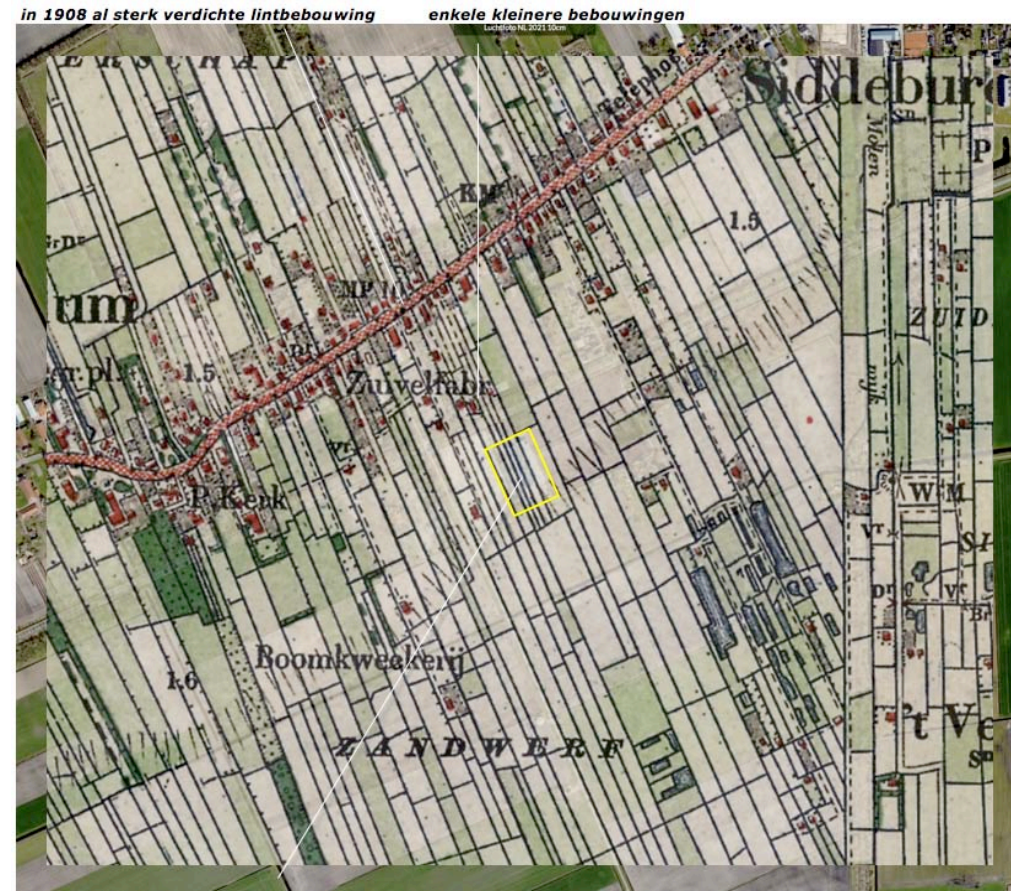
Het plangebied is gesitueerd aan de rand van een open landschap. De aanwezige beplanting is geconcentreerd rond de woning. De bedrijfsgebouwen sluiten qua maat en schaal aan bij de open context, tonen zich echter overwegend kaal. Maat- en schaal verlenende beplantingselementen ontbreken.

Het plangebied is onder te verdelen in een voorerf en een achtererf. De zuidoostkant en zuidwestkant presenteren het erf aan de passanten. De noordwestkant is te beschouwen als de achterkant, de noordoostkant als de ontwikkelingskant.

De aanwezige beplanting verkeert in het algemeen in redelijke tot goede conditie. De esdoornen in het eiland tussen de oprit verkeren in minder goede conditie. De berken, ligusterhagen en esdoornen sluiten goed aan bij de kenmerken van de landschappelijke context.

In het kader van dierenwelzijn zal de pluimveestal aan de zuidwestkant worden uitgebreid met een overdekte uitloopruimte.

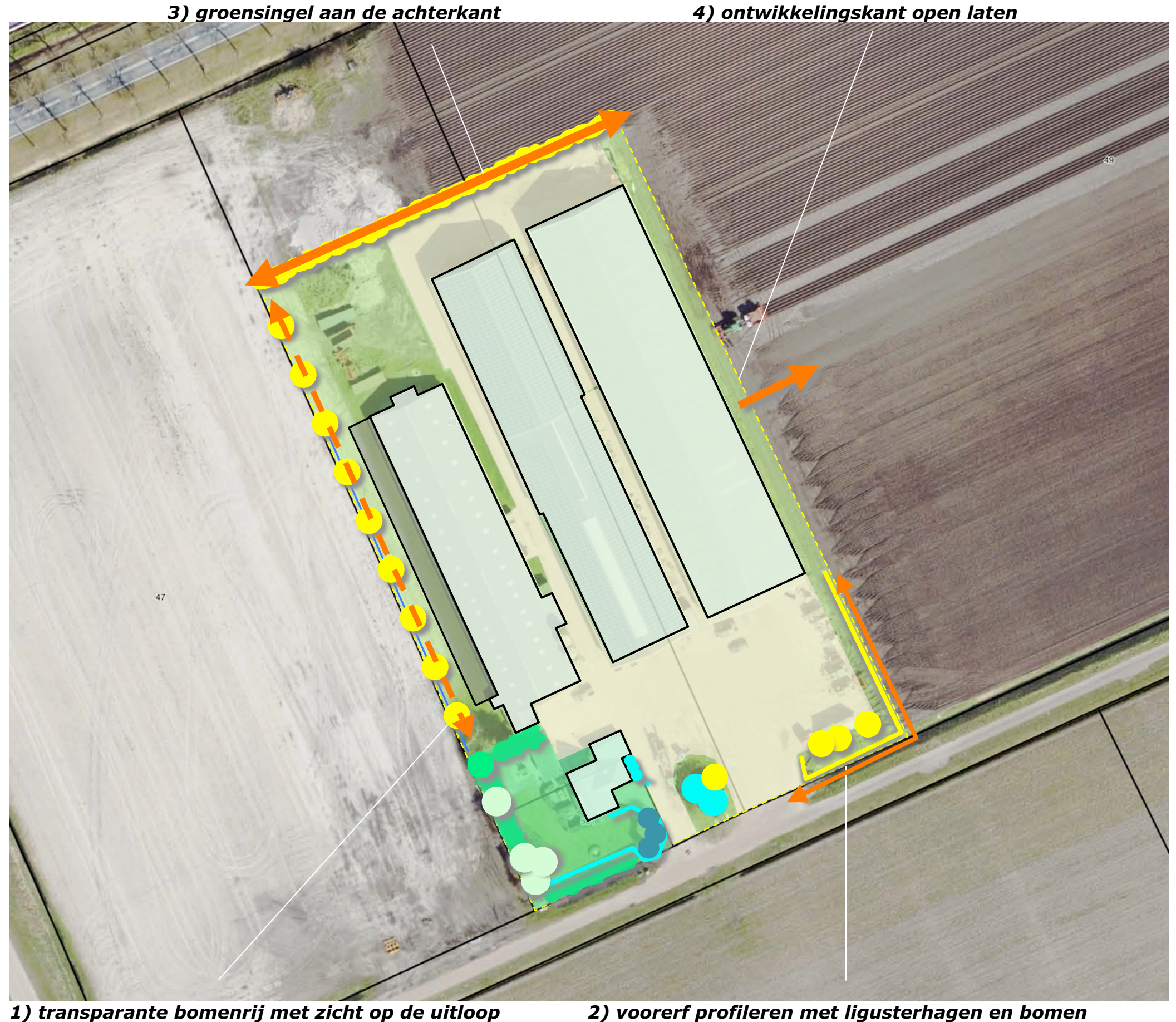
Ten behoeve van het bouwplan hoeft geen beplanting te worden gerooid. Het wordt ontsloten via de aanwezige verharding. Het van het dak vrijkomende hemelwater wordt opgevangen in een greppel ten zuidwesten van de uitloop.

CONCEPT

Het concept voor de inpassing omvat op grond van het voorafgaande het navolgende:

- 1) Begeleiden van de uitloop met een transparante bomenrij. De bomenrij verleent maat- en schaal, maar staat een gepaste inkijken op de uitloop vanaf de Veenweg toe.
- 2) Omzomen van de noordoostkant van het voorerf met ligusterhagen, toevoegen van enkele bomen en aanplanten van een opvolger van de in minder goede conditie verkerende esdoornen.
- 3) Definieren van de achterkant door de aanplant van een groensingel. De nadruk van de singel ligt op de afscherming op ooghoogte. De bomenrijen langs de N387 vormen de ruimtelijke drager.
- 4) Open houden van de ontwikkelingskant van het bedrijf; aanplanten van groenelementen is hier niet handig of duurzaam. De elementen aan de overige zijdes vormen een kader voor de beleving vanaf de noordoostkant.

1) transparante bomenrij met zicht op de uitloop

2) voorerf profileren met ligusterhagen en bomen

3) groensingel aan de achterkant

4) ontwikkelingskant open laten

BEPLANTINGSPLAN

Het beplantingsplan omvat op grond van het voorafgaande de realisatie van navolgende elementen;

- S1 een groensingel bestaande uit struikvormers,
- B1 een bomenrij bestaande uit zachte berken,
- H1 ligusterhagen,
- B2 enkele eiken.

Zie de navolgende pagina voor de plantlijst met de aan te planten soorten en aantallen en de richtlijnen voor de aanleg en het beheer

S1 groensingel bestaande uit struikvormers

B1 zachte berken

H1 ligusterhagen

B2 eiken

PLANTLIJST

Aan te planten soorten en aantallen, de omvang bij aanplant en plantverbanden zijn vastgelegd in de lijst rechts.

richtlijnen aanleg en beheer

- S1 De groensingel is te realiseren middels de aanplant van 2 rijen bosplantsoen in de omvang 80/100 cm in een verspringend plantverband van 125x125 cm. De aan te planten soorten zijn at random aan te planten (geen groepen). De struiken mogen 1x per 5-7 jaar voor 50% (aan de binnen- of aan de buitenkant) worden afgezet. Overhangende takken mogen tussendoor worden gesnoeid.
- B1 De berken zijn aan te planten in de omvang 12/14 cm. De bomen mogen zich vrij ontwikkelen.
- H1 De ligusterhagen worden gerealiseerd middels de aanplant van bosplantsoen in de omvang 80/100 cm. De hagen zijn 1x per jaar te scheren en in stand te houden op een hoogte van 90-110 cm.
- B2 De eiken zijn aan te planten in de omvang 16/18 cm. De bomen mogen worden opgekroond tot een hoogte van 400/450 cm.

Code		S1	B1	H1	B2
Omvang bij aanplant		80/100	12/14	80/100	16/18
Plantverband		125x125	nvt	nvt	nvt
Omvang van het element		300 m2	9 st	75 m	4 st
Acer campestre	veldesdoorn				
Acer pseudoplatanus	esdoorn				
Aesculus hippocastanum	paardekastanje				
Alnus glutinosa	zwarte els	25			
Alnus incana	witte els				
Amelanchier lamarckii	drents krenteboompje	25			
Betula pendula	ruwe berk				
Betula pubescens	zachte berk		9		
Carpinus betulus	haagbeuk				
Castanea sativa	tamme kastanje				
Cornus mas	kornoelje, gele				
Cornus sanguinea	kornoelje, rode				
Corylus avellana	hazelaar	25			
Crateagus monogyna	meidoorn				
Euonymus europaeus	kardinaalsmuts				
Fagus sylvatica	gewone beuk				
Fraxinus excelsior	es				
Juglans regia	okkernoot				
Ligustrum vulgare	liguster			300	
Ilex aquifolium	hulst				
Populus nigra	zwarte populier				
Populus tremula	ratepopulier				
Populus trichocarpa	balsempopulier				
Prunus avium	zoete kers				
Prunus padus	vogelkers	25			
Prunus spinosa	sleedoorn				
Quercus petraea	wintereik				
Quercus robur	zomereik				4
Rhamnus catharticus	wegedoorn				
Rhamnus frangula	vuilboom	25			
Robinia pseudoacacia	acacia				
Rosa canina	hondsroos				
Rosa rubiginosa	egellantier roos				
Sambucus nigra	gewone vlier				
Salix alba	schietwilg				
Salix aurita	geoorde wilg				
Salix caprea	boswilg				
Salix cinerea	grauwe wilg				
Salix fragilis	kraakwilg				
Sorbus aucuparia	lijsterbes				
Tilia cordata	winterlinde				
Tilia platyphyllos	zomerlinde				
Viburnum opulus	gelderse roos	25			
Totaal		150	9	300	4

BIJLAGE 4

▶ Quickscan en voortoets

QuickScan en voortoets voor de locatie Zandwerf 2, Hellingum

Rapport: 2022-564

Datum: 13 juni 2022

Versie: 1.0

QuickScan en voortoets voor de locatie Zandwerf 2, Hellum

Colofon

© 2022

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, A, 2022. QuickScan en voortoets voor de locatie Zandwerf 2, Hellum; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2022-564, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFP en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	AANLEIDING	6
1.2.1	<i>Soortbescherming</i>	6
1.2.2	<i>NatuurNetwerk Nederland</i>	6
1.2.3	<i>Gebiedsbescherming</i>	6
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	7
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	8
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	8
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	8
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	8
2.4	ZORGPLICHT	8
2.5	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING GRONINGEN (POV)	8
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	9
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	10
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	11
4.1	VOGELS (WNB § 3.1)	11
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	11
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	12
4.2	VLEERMUIZEN	12
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	13
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	14
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	14
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	14
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	15
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.5.2	<i>Gegevens veldbezoek</i>	15
4.6	VAATPLANTEN	15
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.6.2	<i>Gegevens veldbezoek</i>	15
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	15
4.7.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.7.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	15
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	16
5.1	VOGELS	16
5.2	VLEERMUIZEN	16
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	16
5.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	17
5.6	VAATPLANTEN	17
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	17
6	NATUURNETWERK NEDERLAND	18

7	NATURA 2000 GEBIEDEN - VOORTOETS	19
8	CONCLUSIES	20
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	20
8.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND	20
8.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	20
9	BRONNEN	21
9.1	LITERATUUR	21
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	21
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	22
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	23
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	24
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2017 TOT 1-6-2022)	26
BIJLAGE 5	OMGEVINGSVERORDENING GRONINGEN	27

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

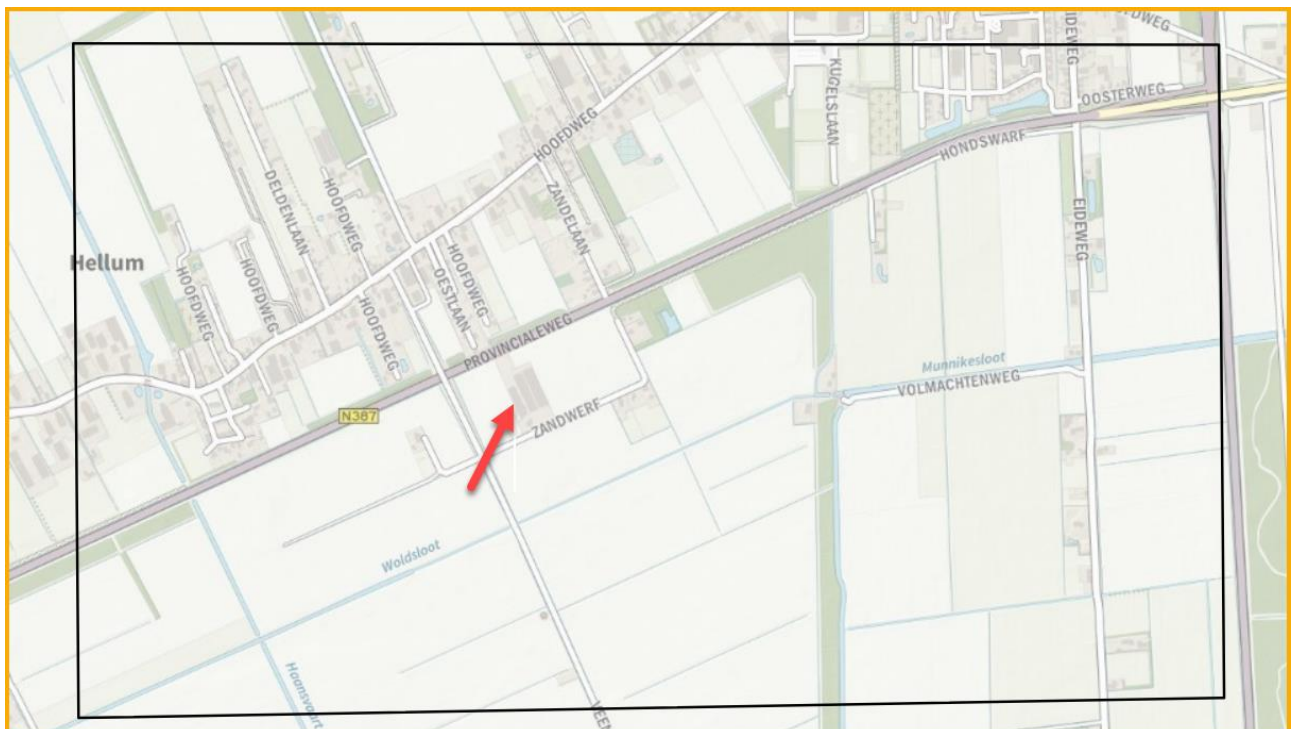
Voor het agrarische bedrijf aan de Zandwerf 2 te Hellum wordt een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor een wijziging van de bedrijfssituatie: Aan pluimveestal A (zie tekening) wordt een overdekte uitloopruimte gerealiseerd, om de kippen in de dagperiode extra leefruimte te bieden ten behoeve van meer dierenwelzijn.

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

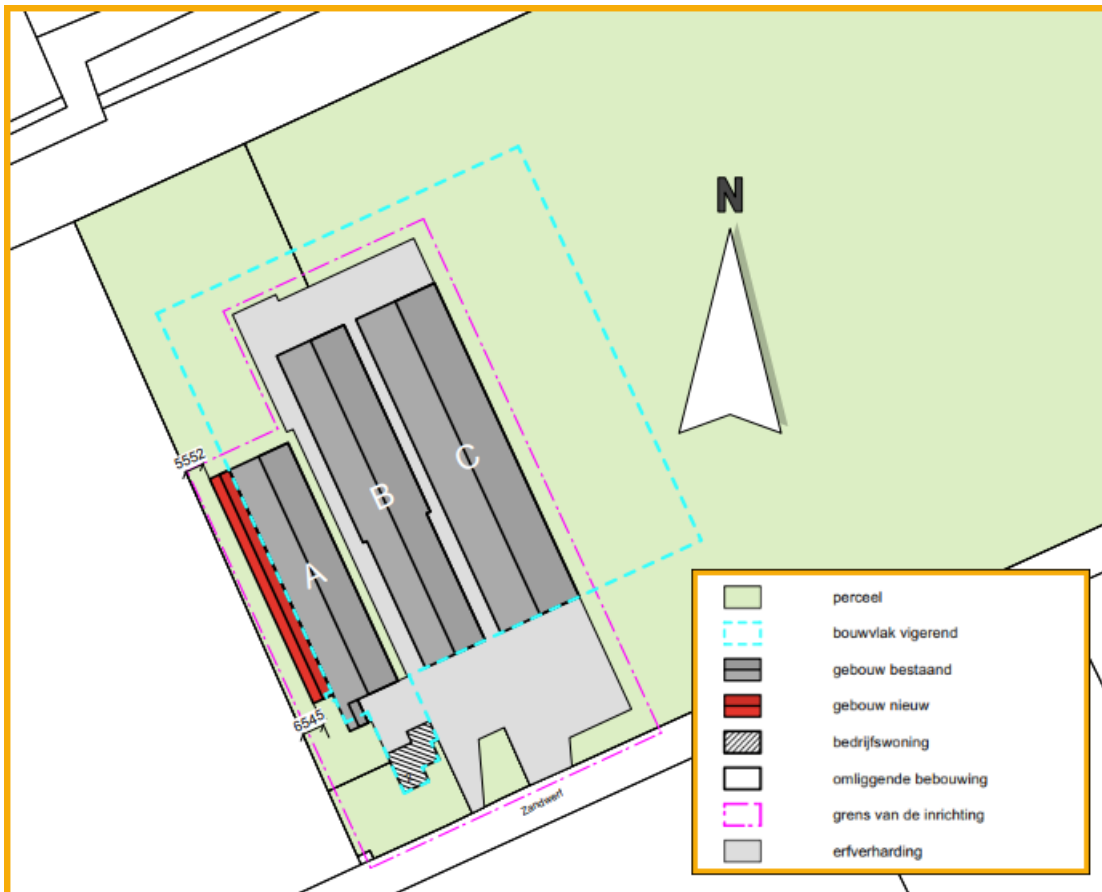
De te toetsen activiteit betreft:

- Bouw van overdekte uitloop bij pluimveestal A.

Er is geen sprake van kap van bomen of sloop van opstallen. Er worden geen sloten of greppels gedempt.

Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFF).

Figuur 2. Situatieschets van de gewenste situatie (Bron: Agra-Matic). Met rood is de nieuwe overdekte uitloopruimte weergegeven.

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

Figuur 3. Foto bestaande situatie (de uitloop komt rechts van de stal op de 2^e foto)

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op het NNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Groningen (POV)

Artikel 3.3 Aanwijzing soorten onderhoud, beheer en werkzaamheden

Als soorten als bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, van de wet worden aangewezen de soorten genoemd in bijlage II (zie bijlage 5 van dit rapport).

Artikel 3.4 Vrijstelling onderhoud, beheer en werkzaamheden

1. In afwijking van artikel 3.10, eerste lid, van de wet gelden de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten genoemd in bijlage II (zie bijlage 5 van dit rapport), mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met:
  - a) De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
  - b) De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
  - c) De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw.
  - d) Bestendig gebruik.
2. De in het eerste lid bedoelde vrijstellingen gelden indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.
3. Gedeputeerde Staten wijzen de middelen aan waarmee gebruik mag worden gemaakt van de vrijstelling bedoeld in het eerste lid, voor zover het betreft vangen en doden als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de wet.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdierverseniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- NatuurNetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 11 juni 2022
Tijdstip: Middag
Weersbeeld: Zonnig, licht bewolkt, droog
Temperatuur: 21° Celsius

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 504 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 74 soorten. Hierbij zijn 7 'jaarrond' beschermde vogelsoorten.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2017 tot 1-6-2022. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten uit categorie 1 t/m 4 (zie bijlage 3) (Bron: NDFD)

Vogelsoorten		
Appelvink	Havik	Putter
Blauwe kiekendief	Heggenmus	Ransuil
Blauwe reiger	Holenduif	Roodborst
Boerenzwaluw	Houtduif	Scholekster
Bonte vliegenvanger	Houtsnip	Sperwer
Boomkruiper	Huismus	Spotvogel
Boompieper	Huiszwaluw	Spreeuw
Braamsluiper	Ijsvogel	Staartmees
Buizerd	Kauw	Stormmeeuw
Ekster	Keep	Tijftjaf
Fazant	Kievit	Toendrarietgans
Fitis	Kleine rietgans	Torenavalk
Gaai	Kneu	Tuinfluter
Geelgors	Knobbelzwaan	Tureluur
Gekraagde roodstaart	Kokmeeuw	Turkse tortel
Gele kwikstaart	Kolgans	Vink
Gierzwaluw	Koolmees	Wilde eend
Goudvink	Koperwiek	Winterkoning
Grauwe gans	Kwartel	Witte kwikstaart
Grauwe vliegenvanger	Meerkoet	Zanglijster
Groene specht	Merel	Zilvermeeuw
Groenling	Nijlgans	Zwarte kraai
Grote bonte specht	Ooievaar	Zwarte roodstaart
Grote lijster	Patrijs	Zwartkop
Grote zilverreiger	Pimpelmees	74 soorten

De data in het NDFD is redelijk volledig voor deze soortgroep.

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. het plangebied. (W_{rn} = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	#W _{rn}	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Buizerd	15	2018, 2020	Drie waarnemingen met broedindicatie. Eén bezet territorium in 2018 op >800 meter ten ZO en in 2020 op >1,5 kilometer ten O van het plangebied van het bedrijf.
Gierzwaluw	4	2020	Eén waarneming met broedindicatie in dorpskern Siddeburen op > 1,5 kilometer ten NO van het bedrijf.
Havik	4	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Huismus	19	2018 t/m 2020	Veertien waarnemingen met broedindicatie verspreidt door het gebied. Dichtstbijzijnde op 500 meter ten NW van het bedrijf.
Ooievaar	5	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Ransuil	3	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Sperwer	3	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

De toets richt zich vooral de mogelijke aanwezigheid van broedlocaties op de plekken waar de uitloopruimte komt.

Er zijn in het NDFF geen data van vogels in het plangebied waar de overdekte uitloopruimte komt.

Huismus: De locaties waar de uitbouw komt is niet geschikt voor Huismussen, vanwege het ontbreken van geschikte nestgelegenheden.

Boerenwaluw: De stal waar de uitloop naast komt is niet geschikt voor de Boerenwaluw. Deze kunnen nergens naar binnen.

Huiswaluw: Er is geen geschikte dakrand voor Huiswaluwen bij de stallen waar de uitloop naast komt.

Uilen: De stal is vogelwerend afgesloten. Uilen zijn uitgesloten.

Negatieve effecten op de vogels door de aanleg van een overdekte uitloop bij de stal is dan ook uitgesloten.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Tweekleurige vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Brandt's vleermuis

Er staan enkele waarnemingen van vleermuizen in het onderzoeksgebied in de NDFF.

Tabel 3. Data NDFF (periode 1-1-2017 tot 1-6-2022).

Soort	Status
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Wnb § 3.2
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Gewone grootoorvleermuis	Wnb § 3.2
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Laatvlieger	Wnb § 3.2
Meervleermuis	Wnb § 3.2
Rosse vleermuis	Wnb § 3.2
Ruige dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Vleermuis (onbekend)	Wnb § 3.2
Watervleermuis	Wnb § 3.2

Tabel 4. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	1	1	2018	Boven akker op ca. 2 kilometer ten NO van het bedrijf.
Gewone dwergvleermuis	129	Max 50. (kraamkolonie)	2017,2018	Waarnemingen wijdt verspreidt door het onderzoeksgebied o.a. tijdens Vleermuistransectelling (NEM). Kraamkolonies in de Jan Oostindiërstraat 5 (39 uitvliegers) en Menoldalaan 10 (30-50 uitvliegers).
Gewone grootoorvleermuis	1	1	2018	Bij Jan Oostindiërstraat 5 op ca. 1,8 km ten NO van het bedrijf.
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	1	1	2018	Waarneming tijdens Vleermuistransectelling (NEM) langs N387 op ca. 400 meter ten NO van het bedrijf.
Laatvlieger	2	3	2018	Twee waarnemingen tijdens Vleermuistransectelling (NEM). Beide op > 800 meter van het bedrijf.
Meervleermuis	1	1	2018	Waarneming tijdens Vleermuistransectelling (NEM) op > 800 meter van het bedrijf.
Rosse vleermuis	1	1	2018	Waarneming tijdens Vleermuistransectelling (NEM) langs N387 op ca. 300 meter ten NW van het bedrijf.
Ruige dwergvleermuis	5	1	2018	Waarnemingen wijdt verspreidt door het onderzoeksgebied tijdens Vleermuistransectelling (NEM). Dichtstbijzijnde langs de Hoofdweg op > 400 meter van het bedrijf.
Vleermuis (onbekend)	2	1	2018	Waarnemingen omgeving begraafplaats op > 1 kilometer ten ONO van het bedrijf.
Watervleermuis	7	Max 12. (kraamkolonie)	2018	Waarnemingen vooral in de omgeving van de kraamkolonie Menoldalaan 10 (8-12 uitvliegers) op > 750 meter ten W van het bedrijf.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek

Op basis van de luchtfoto is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

Bij de nieuwe overdekte uitloopruijme voor de kippen zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Vliegroutes

In het plangebied zijn geen geschikte structuren voor vliegroutes aanwezig. De stal ligt vrij in het open veld. Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 5. Data NDFF (periode 1-1-2017 tot 1-6-2022).

Soort	Status
Bruine rat	Onbeschermd
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3
Hond of Wolf	?
Mol	Onbeschermd
Muskusrat	Onbeschermd
Otter	Wnb § 3.3
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Woelrat	Wnb § 3.3 ¹

Tabel 6. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Haas	6	2	2018, 2020, 2022	Wijd verspreid in het onderzoeksgebied. De soort is niet binnen een straal van 750 meter rond het bedrijf waargenomen.
Otter	1	1	2020	Verkeersslachtoffer N387 t.h.v Haansvaart op 900 meter ten W van het bedrijf.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoek

Het plangebied wordt intensief agrarisch gebruikt. Het terrein is wel 'geschikt' voor zoogdieren, zoals de Veldmuis, Egel, Bosspitsmuis, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

De stal is goed afgeschermd tegen marters en het korte grasland naast de stal is geen geschikt leefgebied. Voor de Haas is de ruimte direct naast de stal geen geschikt habitat. Ook voor de Otter is er geen geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving van de stal.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de NDFF zijn in de periode 1-1-2017 tot 1-6-2022 geen waarnemingen van deze soortgroepen vastgelegd.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek

Zoals uit figuur 1 t/m 3 blijkt zijn er geen sloten en greppels in het plangebied. Voor de betreffende soorten is er in het plangebied weinig tot geen geschikt leefgebied aanwezig. Effecten door de aanleg van een overdekte uitloopruimte op beschermde soorten zijn uitgesloten.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening Groningen (zie bijlage 5).

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 7. Data NDFF (periode 1-1-2017 tot 1-6-2022).

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Grote roodoogjuffer	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Heidelibel (soort onbekend)	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Houtpantserjuffer	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Lantaantje	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Paardenbijter	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Platbuik	Onbeschermd
Klein geaderd witje	Onbeschermd	Steenrode heidelibel	Onbeschermd
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd	Vuurjuffer	Onbeschermd
Koevinkje	Onbeschermd		
Koninginnenpage	Onbeschermd		
Zwartsprietdikkopje	Onbeschermd		

4.5.2 Gegevens veldbezoek

Er is onder het huidige agrarische beheer geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten vlinders, libellen, juffers en insecten.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd. Er zijn wel 437 waarnemingen van 244 onbeschermden soorten geregistreerd.

4.6.2 Gegevens veldbezoek

Het agrarische gebruik van het plangebied (figuur 1, 2 en 3) voorkomt dat er geschikt leefgebied voor beschermde soorten aanwezig is.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in het onderzoeksgebied geen andere beschermde soorten waargenomen in de periode 1-1-2017 tot 1-6-2022.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

De aanleg van de uitloopruimte wordt op het grasland en akker naast de bestaande stal (A) gecreëerd. De kans op verstoring van broedende vogels kan derhalve op voorhand worden uitgesloten, omdat de pluimveestal vogelwerend is gemaakt met het doel om interactie tussen pluimvee en wilde vogels te voorkomen.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn² 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli.

Op deze wijze zijn effecten op vogels met zekerheid uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied. Door de ingreep verandert er niets in de omgeving, zodat er ook geen vliegroutes of foerageergebieden verloren gaan.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig voor strikt beschermde soorten.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen in de directe nabijheid van het plangebied en het habitat is er ook niet optimaal voor.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er is geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën.

---

² **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Er is geen open water aanwezig voor vissen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten op beschermde dagvlinders zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten op beschermde libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

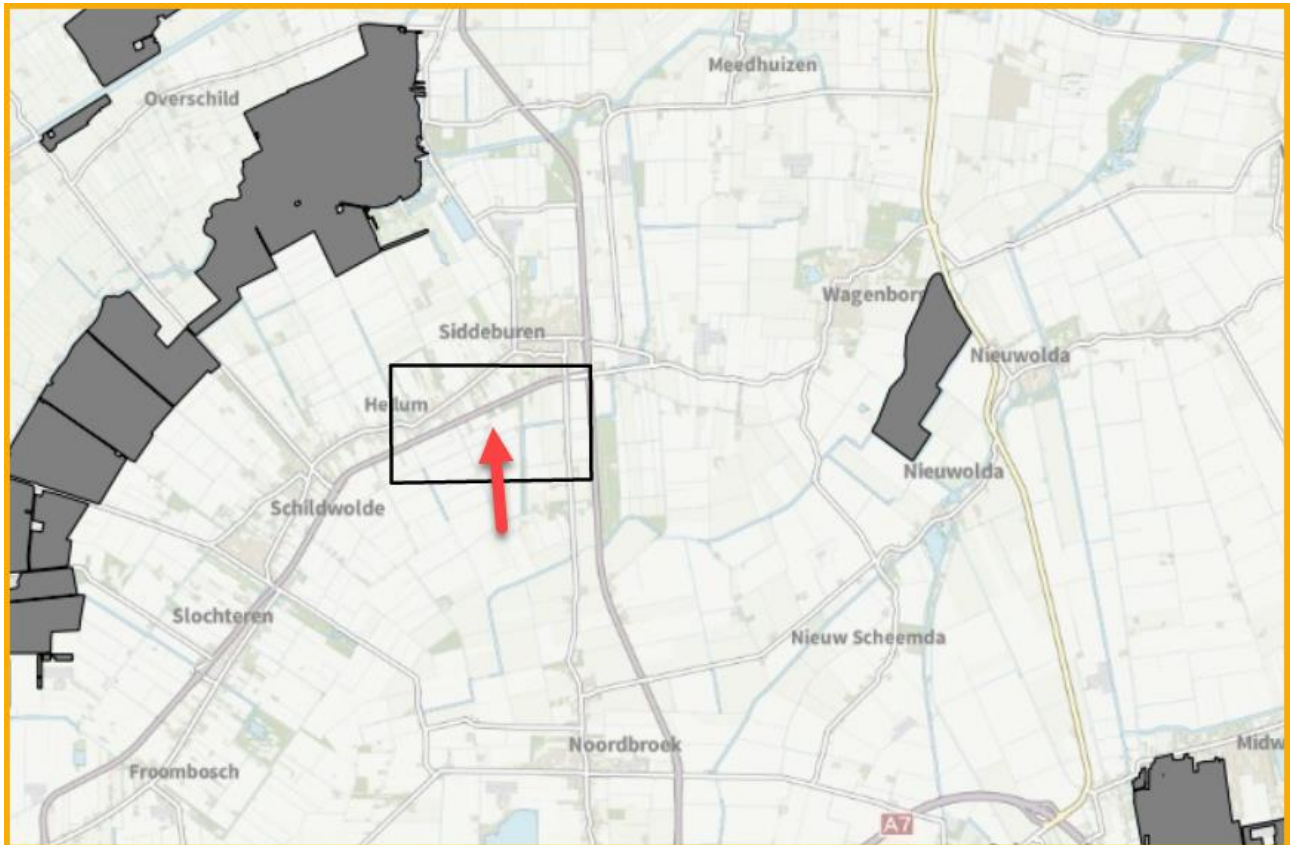
In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

6 NatuurNetwerk Nederland

Binnen de provincie Groningen zijn veel natuurgebieden. Die vormen samen een netwerk: het Natuur Netwerk Nederland. Dat netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, maar er worden ook nieuwe natuurgebieden ontwikkeld. Het Natuur Netwerk Nederland is beschermd, je mag er bijvoorbeeld niet zomaar bouwen.

Een deel van het NatuurNetwerk heeft zelfs Europese bescherming: de Natura 2000-gebieden (zie hoofdstuk 7). Maar ook buiten de Natura 2000-gebieden zijn stukken natuur die het beschermen waard zijn.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied niet binnen het NNN. Effecten op het NNN zijn uitgesloten.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rode pijl) t.o.v. het NNN. (Bron: NDFF)

7 Natura 2000 gebieden - Voortoets

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt. Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied op ruime afstand van Natura 2000 gebieden.

Uit onderstaande figuur blijkt dat het plangebied niet in de directe nabijheid van Natura 2000 gebieden ligt. Het Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeergebied en de Dollard liggen op > 10 kilometer. Negatieve effecten door de bouw van een overdekte uitloopruimte op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (Bron: NDFF)

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Voor de conclusies aangaande soorten verwijzen wij naar onderstaande tabel. Voor de activiteit is geen ontheffing nodig mits men rekening houdt met het broedseizoen (zie paragraaf 5.1).

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (Gemeente Midden-Groningen) te laten bevestigen. Eventueel kunt u het ook nog ter beoordeling aan de provincie voorleggen.

Tabel 8. Overzicht conclusies aangaande effecten en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland

Er zijn geen effecten op de NNN-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten.

We adviseren om deze conclusies ook aan het bevoegd gezag ter beoordeling voor te leggen.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

9.2 Geraadpleegde websites

- www.sovonatlas.nl [verspreidingsgegevens vogels, 2018]
- www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl [natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
- www.natuurloket.nl [waarnemingen van flora en fauna]
- www.overheid.nl [actuele wetteksten]
- www.uilen.org [vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
- www.waarneming.nl [waarnemingen van flora en fauna]
- www.zoogdieratlas.nl [waarnemingen zoogdieren]
- www.ndff.nl

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn

Artikel 3.5

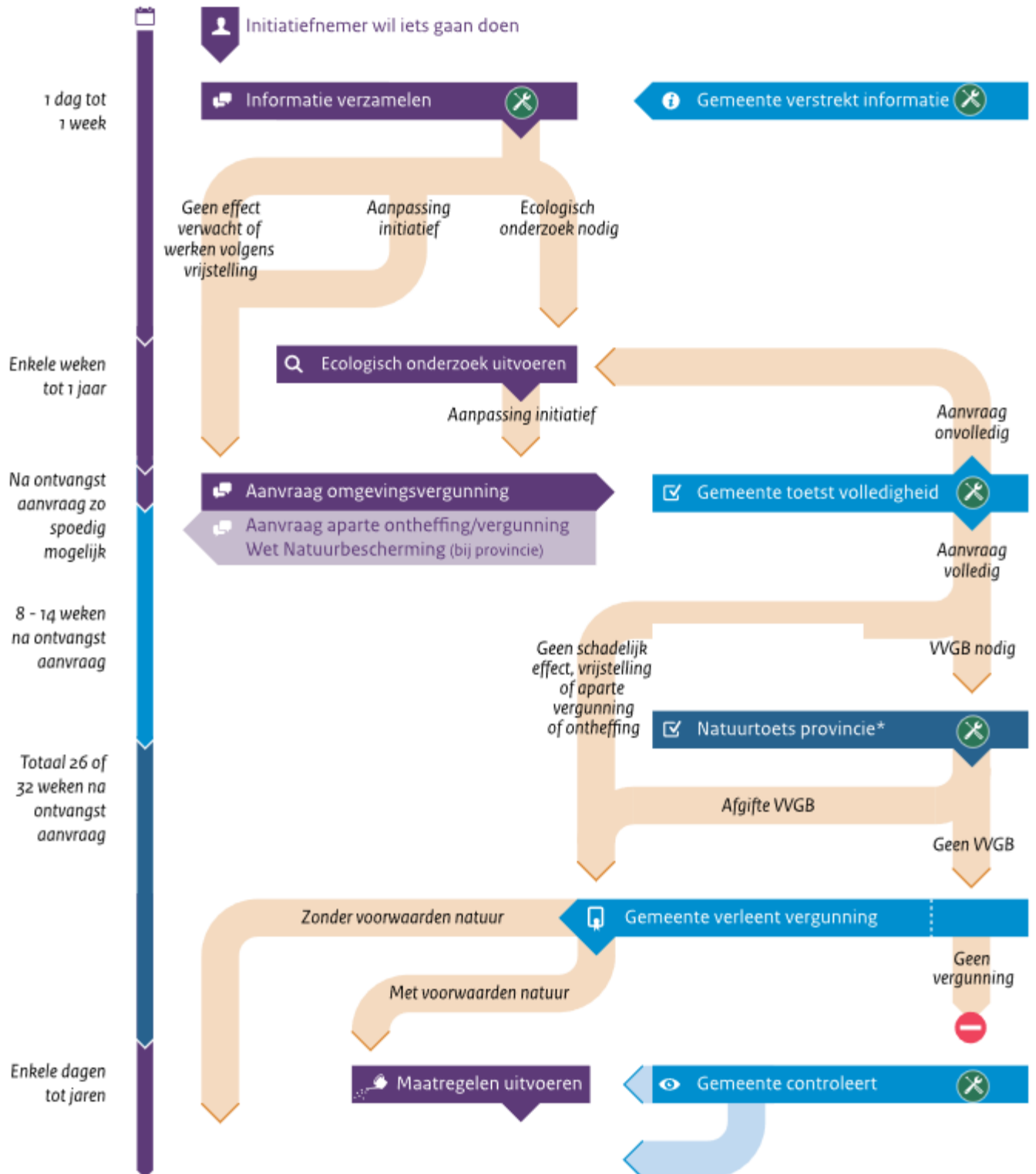
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrictlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3   Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2017 tot 1-6-2022)

Wnb - Vogelrichtlijn		
Appelvink	Gierzwaluw	Putter
Blauwe kiekendief	Grauwe vliegenvanger	Roodborst
Boerenzwaluw	Grote bonte specht	Spotvogel
Bonte vliegenvanger	Grote lijster	Spreeuw
Boomkruiper	Heggenmus	Staartmees
Boompieper	Houtduif	Tjiftjaf
Braamsluiper	Huismus	Tuinfluiters
Buizerd	Huiszwaluw	Vink
Fitis	Kneu	Winterkoning
Gaai	Koolmees	Zanglijster
Geelgors	Merel	Zwarte roodstaart
Gekraagde roodstaart	Pimpelmees	Zwartkop
Wnb - Habitatrichtlijn		
Baard- / Brandts vleermuis	Laatvlieger	Ruige dwergvleermuis
Gewone dwergvleermuis	Meervleermuis	Watervleermuis
Gewone grootoorvleermuis	Otter	Rosse vleermuis
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis		
Wnb - andere soorten		
Egel	Ree	Woelrat
Haas		

Alleen vogels met broedindicatie in deze tabel, overige vogels zie tabel 1.

BIJLAGE 5 Omgevingsverordening Groningen

Verordening van Provinciale Staten van de provincie Groningen houdende regels ter bescherming van de natuur Verordening natuurbescherming provincie Groningen

Gedeputeerde Staten van Groningen maken bekend dat Provinciale Staten in hun vergadering van 14 december 2016, nr. 3.b.2, afdeling LGW, zaaknummer 652914, hebben vastgesteld de Verordening natuurbescherming provincie Groningen.

POV Groningen	
Bijlage II, behorende bij artikel 3.3 en 3.4	
Zoogdieren	
Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
<i>Bunzing (geschrapd in 2021)</i>	
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Egel	Erinaceus europaeus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
<i>Haas (geschrapd in 2021)</i>	
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Vos	Vulpes vulpes
<i>Wezel (geschrapd in 2021)</i>	
Woelrat	Arvicola terrestris
Amfibieën	
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana esculenta

BIJLAGE 5

▶ [Watertoets](#)

Aanvraagformulier

Aanvraag ingediend op 28-06-2022

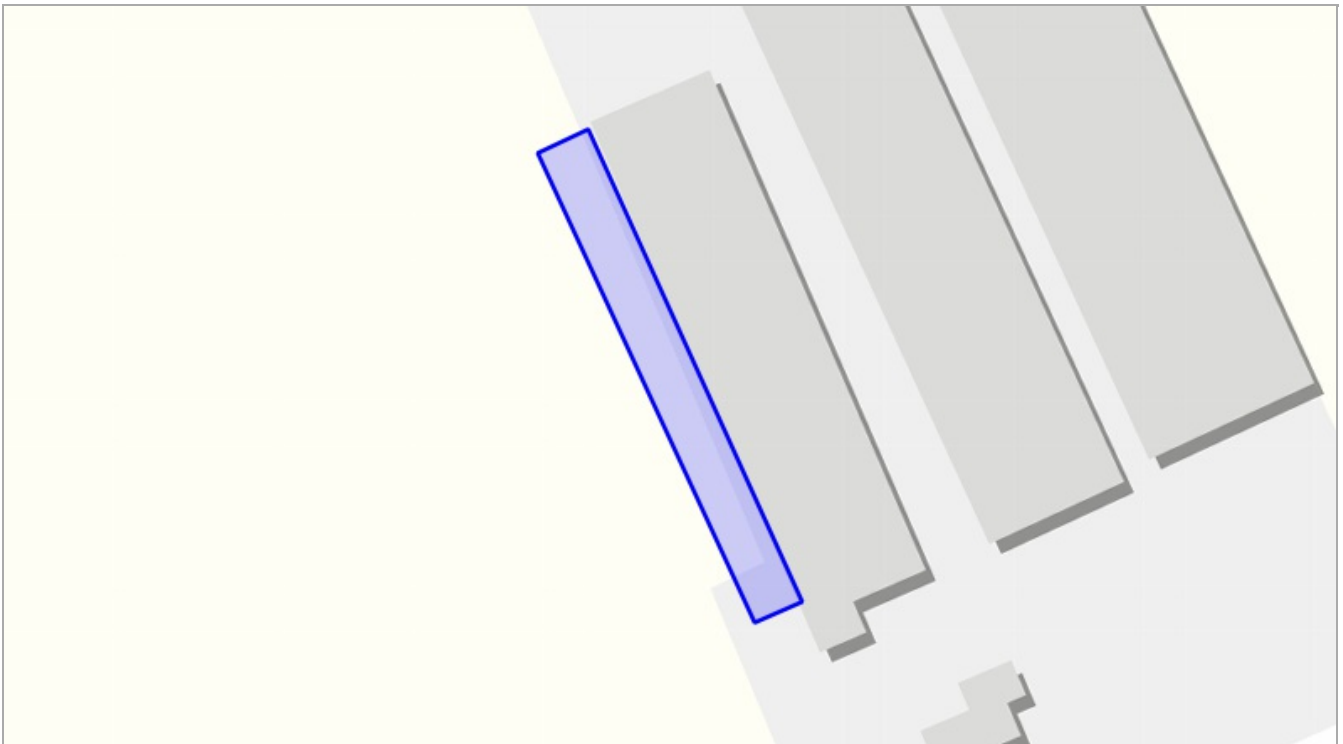
Korte procedure in Waterschap Hunze en Aa's

ALGEMENE INFORMATIE

- e-mail: bastiaan@belewit.nl
  - aanvraagnummer: 00005655
  - naam aanvraag: Korte procedure
  - bevoegd gezag: Waterschap Hunze en Aa's
-

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

Aanvraagformulier

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE AANVRAAG

1. Naam van het plan:
  - Zandwerf 2 Hellum

2. Omschrijving plan:
  - Het plan voorziet in de bouw van een overdekte uitloop van ca. 460 m² aan een bestaande pluimveestal.

3. Watertoets wordt ingediend:
  - als bedrijf (in opdracht gemeente of belanghebbende)

4. Naam bedrijf:
  - Agra-Matic

5. Naam contactpersoon:
  - B. Bouwman

6. Telefoonnr.:
  - 618464027

7. Emailadres:
  - bastiaan@belewit.nl

8. Plan ligt in de gemeente:
  - Midden-Groningen

9. Contactpersoon gemeente:
  - nvt

10. Telefoonnr.:
  - 598373737

11. Emailadres:
  - gemeente@midden-groningen.nl

Aanvraagformulier

OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN IN DE CHECK IS ONDERSTAANDE NODIG:

1. korte procedure

DETAILS

1. korte procedure

Voor uw plan geldt de korte procedure (standaard waterparagraaf)

Wat moet ik doen?

Via de digitale watertoets is het Waterschap op de hoogte gesteld van dit plan. De aanmelding heeft ertoe geleid dat de korte procedure wordt doorlopen. Dit houdt in dat via de digitale watertoets deze standaard waterparagraaf wordt verstrekt, met voor uw plan relevante adviezen.

Waar moet ik op letten?

Het standaard wateradvies betreft onderwerpen die van toepassing zijn op het ruimtelijk plan, maar geen directe extra gevolgen hebben voor het plangebied en directe omgeving. De standaard teksten kunt u gebruiken voor de ruimtelijke onderbouwing (toelichting).

De korte procedure houdt in, dat het waterschap in principe geen reactie zal geven op het plan in de verder planprocedure (formele reactie op het ontwerp plan). In uitzonderlijke gevallen kan blijken na controle, dat er toch een water belang ligt. Een aanvullende reactie kan dan nog volgen op het plan.

Achtergrondinformatie